

I. ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 - АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ:

1. АНАЛИЗ ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕТО НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНИТЕ НА РЕГИОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪРДЖАЛИ

✓ Количества на генерираните битови отпадъци от Общините в РСУО

За целите на настоящият анализ е използвана основно информация, налична от общините част от РСУО – Кърджали (Кърджали, Ардино, Джебел, Момчилград, Кирково, Крумовград, Черноочене и Ивайловград), справки, доклади, отчети от оператори на инсталации съоръжения за третиране на отпадъци, данни от ИАОС и НСИ.

Съгласно допълнителните разпоредби на ЗУО (обн. ДВ, бр. 19, от 05.03.2021 г.) **Битови отпадъци са:**

а.) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от домакинства, включително хартия и картон, стъкло, метали, пластмаса, биоотпадъци, дървесина, текстил, опаковки, отпадъци от електрическо и електронно оборудване, отпадъци от батерии и акумулатори, както и едрогабаритни отпадъци, включително дюшеци и мебели;

б.) месени отпадъци или разделно събирани отпадъци от други източници, когато тези отпадъци са сходни по естество и състав с отпадъците от домакинства;

Битовите отпадъци не включват отпадъците от производството, селското стопанство, горското стопанство, рибарството, септичните ями и канализационната система и от третирането на отпадъчните води, включително утайки от пречистване на отпадъчни води, излезли от употреба моторни превозни средства или отпадъци от строителство и разрушаване. Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората, като количеството и състава им се влияе пряко от:

- Мястото на образуване;
- Стандарта на живота на населението и неговата култура;
- Степен на благоустроеност на населените места;
- Начини на отопление и други фактори.

Съгласно НПУО 2021 – 2028 г. основен източник на битови отпадъци в страната (около 90%) са домакинствата. Имайки предвид административно-териториалната и социално икономическата характеристика на общините Кърджали, Ардино, Момчилград, Джебел, Кирково, Крумовград,

Черноочене и Ивайловград към основните източници на битови отпадъци следва да бъдат отнесени:

- Домакинствата;
- Промислени предприятия;
- Търговски и обслужващи обекти.
- Административни учреждения

✓ ОРГАНИЗАЦИЯ НА СМЕТОСЪБИРАНЕТО В ОБЩИНИТЕ

Община Кърджали

На територията на община Кърджали услугите по събиране и транспортиране на битови отпадъци до РСУО се изпълняват от фирма, избрана по реда на ЗОП. ДЗЗД „Грийн Партнърс- БКС” гр. София се занимава със сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъците от територията на община Кърджали. Договорът е от 2019 г. със срок на действие – 5 години.

Организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци не се извършва само в 12 много малки населени места, разположени в труднодостъпни части на общината. Жителите на тези места са освободени от заплащането на компонентите на такса „битови отпадъци за събиране и транспортиране на битови отпадъци, предвид обстоятелствата, че тези услуги не се извършват.

Честотата на предоставяне на услугите е както следва:

Видове съдове за ТБО	Честота на сметоизвозване за териториите посочени:		
	В град Кърджали	В производствени зони към града	В 104 села
Кофи тип ”Мева” 110 л.	Ежеседмично	Ежеседмично	Два пъти месечно
Пластмасова кофа 120л.	Ежеседмично	Ежеседмично	Два пъти месечно
Пластмасова кофа 240л.	Ежеседмично	Ежеседмично	Два пъти месечно
Съдове тип “Бобър” 1100 л., обсл. жилищни имоти	Ежедневно	Ежеседмично	Два пъти месечно
Съдове тип “Бобър” 1100 л., обсл. нежилищни имоти	Ежеседмично	Ежеседмично	Два пъти месечно

Общината разполага с 14 броя транспортни средства.

Община Ардино

Община Ардино по стопански начин организира събирането и транспортирането на ТБО до Регионалното депо в с. Вишеград, Община Кърджали. Организират се следните дейности: събиране на

ТБО и транспортирането им до регионалното депо; извършване на текущ ремонт, поддръжка, измиване, дезинфектиране и боядисване на съдовете за ТБО; 98% от населението е обхванато от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване; 98% са задоволени нуждите от съответните съдове за смет; 100% са закрити и ликвидирани селските и кварталните сметища за нерегламентирано изхвърлени отпадъци. За организиране на тези дейности Община Ардино разполага с 5 броя автомобили, както следва: Мерцедес К 3620 АТ; Форд К 98 99 ВК; Форд К 43 67 ВМ ; ИвекоДайли К 43 68 ВМ; Газ 53 Контейнеровоз К 10 77 АМ.

Честотата на предоставяне на услугите е както следва:

Видове съдове за ТБО	Честота на сметоизвозване		
	град Ардино	с. Бял извор	с. Бистроглед, с. Богатино, с.Брезен, с. Горно Прахово, с. Голобрад, с. Гърбище, с. Долно Прахово с. Чернигово, с. Китница , с. Ленище, с. Млечино, с .Синчец, с. Сухово, с. Чубрика, с. Ябълковец, с. Падина, с. Жълтуша, с. Еньовче, с. Боровица, с. Дядовци, с. Правдолюб, с. Срънско, ТК”Белите брези”, с. Търна, с. Червена скала, с. Башево, с. Мусево, с. Стояново, с. Ахрянско, с. Търносливка, с. Родопско, с. Паспал, с. Седларци, с. Кроячево, с. Светулка, с. Рибарци, с. Главник,с.Левци, с. Хромица, с. Искра
Кофи тип ”Мева” 110 л	Два пъти седмично	Един път седмично	
Кофи пластмасови 120 л и 240 л	Два пъти седмично	Един път седмично	Един път седмично
Контейнери тип ”бобър”	Два пъти седмично	Един път седмично	Един път седмично
Контейнери 4 куб. м	Един път седмично	Два пъти месечно – с. Стояново, с. Мусево, с. Паспал, с. Падина, с. Търносливка, с. Бял извор, с. Брезен, с. Горно Прахово, с. Жълтуша, с. Кроячево, с. Дядовци	

Община Момчилград

Събирането и извозването на БО на територията на община Момчилград се извършва общо от две коли: Ивеко и ДАФ. Сметоизвозването се извършва основно по системата на периодично събиране и извозване. Честотата на сметосъбирането и сметоизвозването на територията на община Момчилград е различна съобразно спецификата на района, типа на улиците и натоварването им, вида на съдовете

за смет, сезони и други фактори. Поради старите и силно амортизирани сметосъбиращи автомобили аварията са чест проблем. До отстраняването им няма възможност за резервна сметосъбираща техника, която да поеме маршрута на аварирания автомобил, което води до нарушения в честотата на сметосъбиране и препълване на контейнерите.

Община Черноочене

Дейностите по събиране и транспортиране на битови отпадъци от територията на община Черноочене до съоръжения и инсталации за тяхното третиране се осъществяват от фирма „ГЛОБЪЛ КЛИНЪР“ ООД, съгласно сключен договор № 83 от 20.05.2022 г., а дейността по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината от дейност „Чистота“ при община Черноочене.

Община Кирково

Събирането и извозването на смесени битови отпадъци на територията на община Кирково се извършва общо от три коли: два броя ФОРД ТРЪКС и един МАН.

Сметоизвозването се извършва основно по системата на периодично събиране и извозване. Честотата на сметосъбирането и сметоизвозването на територията на община Кирково е различна съобразно спецификата на района, типа на улиците и натоварването им, вида на съдовете за смет, сезони и други фактори.

Наличните сметосъбиращи автомобили са нови и са достатъчни за нормално обслужване на контейнерите.

Община Крумовград

Община Крумовград разполага със собствени съдове за смесени битови отпадъци – контейнери тип „Бобър“, кофи тип „Мева“ – разпределени в гр. Крумовград и населените места включени в организираното сметосъбиране. Включени в системата на организирано сметосъбиране са 73 населени места. Останалите села, както и някои махали са със затруднен достъп на сметосъбиращата техника и са с малък брой живущо население, поради което не са включени в сметосъбирането.

През годините при разработването на план-сметки за необходимите приходи и разходи за управление на отпадъците на община Крумовград, се определят разходи за закупуване на съдове за битови отпадъци, тъй като една част от тях се амортизират и се нуждаят от подмяна. Услугата по сметосъбиране и сметоизвозване се осъществява от 3 специализирани автомобили с обеми 22м3, 16м3 и 9м3, собственост на община Крумовград. Също така има закупен още един сметосъбиращ автомобил с обем 16м3, за който предстои издаването на необходимите документи за превоз на отпадъци.

Община Джебел

Съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците и Закона за местни данъци и такси, Община Джебел предоставя на населението услуги по събиране, извозване, обезвреждане на битови отпадъци и поддържане чистотата на териториите за обществено ползване. Дейностите по сметосъбирането и сметоизвозване се осъществяват от фирма „ГЛОБЪЛ КЛИНЪР“ ООД съгласно

договор сключен с община Джебел, а в поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване са ангажирани служители от дейност Чистота на община Джебел. Честота на сметосъбиране: Първа зона- 2 пъти седмично; Втора зона- 1 път седмично; населени места към общината- два пъти месечно.

Община Ивайловград

На територията на община Ивайловград с организирано сметосъбиране и сметоизвозване са: гр. Ивайловград, селата Славеево, Свирачи, Драбишна и Хухла, НЕК – Язовирни каскади и НЕК – Язовирна стена. Ивайловград е с организирано ръчно метене и почистване на тротоарите и на обществените места. Услугите се предоставят от общинско предприятие „Спектър“ Ивайловград и се извозват до РЦУО, с Вишеград, общ.Кърджали от външна фирма, с която Община Ивайловград има сключен договор.

✓ Генерирани количества битови отпадъци от общините

Относно генерацията на отпадъците са разгледани два източника:

Отчетите на общините в НСИ за последните 5 години

Отчета на РЦУО Кърджали за получените битови отпадъци от общините за последните 5 години.

През разглеждания период в общините – Кърджали, Ардино, Момчилград, Джебел, Черноочене, Кирково, Крумовград и Ивайловград се редуват години на спад и увеличаване на количествата образувани смесените битови отпадъци. За периода 2017-2021 г., трудно може да се направи извод за тенденциите в промяната на количествата отпадъци образувани в общините през годините. Като цяло липсват резки промени и годишните количества на събраните битови отпадъци и остават близки до средните за разглеждания период.

ИНФОРМАЦИЯ ПО ОТЧЕТ ОТ ОБЩИНИТЕ ЗА ГЕНЕРИРАНИТЕ ОТПАДЪЦИ В ТОНА

№	Общо генерирани отпадъци /тон/	2018	2019	2020	2021	2022
1	Ардино	2 417	2 351	2 298	2 090	2 005
2	Джебел	1 629	1 706	1 694	1 835	1 776
3	Ивайловград	209	242	350	377	371
4	Кирково	3306	4238	3647	3996	3858
5	Крумовград	2 371	2 876	2 573	2 828	2 824
6	Кърджали	22 883	23 919	24 322	20 908	32 156
7	Момчилград	3 112	3 194	2 449	3 005	2 044
8	Черноочене	800	800	800	800	800
	ОБЩО ЗА РЕГИОНА:	33 420	35 088	34 485	31 844	41 975

Таблица 3 Количества приети битови отпадъци за депониране от РЦУО Кърджали по общини за периода 2017–2021г.

Депонирани количества смесен битов отпадък в РЦУО Кърджали по години в тонове					
Общини	2017	2018	2019	2020	2021
Кърджали	18992	20636,2	21197,1	21193,3	18746,1
Ардино	2017,86	2417,78	2351,42	2499,14	2061,58
Кирково	3351,48	3325,02	4238	4147,56	3996,28
Момчилград	2585,68	3138,18	3138,41	2753,76	2936,39
Джебел	2147,06	1633,2	1705,94	1945	1835,12
Черноочене	-	-	-	-	-
Крумовград	2637,29	2731,47	2875,69	2898,84	2828,08
Ивайловград	164,22	209,02	242,6	430,46 т.	368,58
ОБЩО:	31895,6	34090,9	35749,1	35437,6	32772,2
Генериран отпадък		34090,9	35749,1	35437,6	32772,2
% депониран		100 %	100 %	100 %	100 %

Източник: Оператор на РЦУО- Кърджали

✓ Морфологичен анализ на генерираните битовите отпадъци

Морфологичния анализ на битови отпадъци в общините- Кърджали, Ардино, Момчилград, Джебел, Черноочене, Кирково, Крумовград и Ивайловград е изготвен през 2019 г. по проект „Определяне на морфологичния състав на БО в България“, с възложител ПУДООС, разработен в рамките на Проект „Проучване и разработване на пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни отпадъци от домакинствата“, финансиран по Българо-Швейцарската програма за сътрудничество.

Представените по-долу данни, включват информация за целия обследван период за извършаване на анализа, съгласно изискуемият по “Методиката за определяне на морфологичния състава на битовите отпадъци“, форми са както следва:

Морфологичен анализ на община Кърджали

Таблица 4. Данни от морфологичен анализ за състава на битовите отпадъци (след сумиране на Разделно събран отпадък) за община Кърджали

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ КЪРДЖАЛИ				
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД		т/година	22033,36	
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС		брой	82484	
ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ ЕКВ ЖИТЕЛИ		брой	2917	
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ		кг/ч/год	258,00	
Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	2752,31		2752,31	12,49 %
Хартия	298,91	340,99	639,90	2,90 %
Картон	248,68	94,29	342,97	1,56 %
Пластмаса	918,54	75,75	994,29	4,51 %
Текстил	342,62		342,62	1,56 %
Гума	107,79		107,79	0,49 %
Кожа	190,77		190,77	0,87 %
Градински	1763,91	2779,44	4543,35	20,62 %
Дървесни	287,57		287,57	1,31 %
Стъкло	601,20	85,96	687,16	3,12 %
Метали	94,31	1993,82	2088,12	9,48 %
Инертни>4см	1237,91		1237,91	5,62 %
Опасни	140,50		140,50	0,64 %
Други	291,01		291,01	1,32 %
Ситна Фракция<4см	7387,08		7387,08	33,53 %
Общо	16663,11	5370,25	22033,36	100,00 %

Източник: Община Кърджали

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Кърджали са градинските отпадъци (22,62 %), следвани от хранителни (12,49 %), метали (9,48 %) и инертни (5,62 %). Фракциите с най-нисък относителен дял са отпадъци от кожа (0,87 %), от опасни (0,64 %), следвани други (1,32 %) и дървесни (1,31 %). Отпадъците с най-ясно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция <4, текстил, градински и инертна >4. С най-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни.

Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019г. възлиза на 4752,44 т. или 21,57 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Предвид факта, че за община Кърджали липсва точна информация относно разделно събраните отпадъци от площадките забезвзмездно предаване на отпадъци, в следващата таблица е изчислена нормата на натрупване без разделно събран отпадък.

Съгласно представените информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината се доближава до нормата определена за населени места с население от 50 000 – 150 000, а именно 258 кг/ж/год, в съответствие с Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци. Като цяло трудно може да се направи извод за тенденциите на количествата на образуваните през годината отпадъци в общината. От друга страна, предвид установената тенденция в непрекъснатото намаляване на населението, не се установява същата закономерност в стойностите на образуваните отпадъци, генерирани на територия ѝ.

Морфологичен анализ на община Ардино

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ АРДИНО				
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД		т/година	2805,35	
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС		брой	15307	
ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ ЕКВ ЖИТЕЛИ		брой	2047,15	
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ		кг/ч/год	161,65	
Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	338,67		338,67	12,07 %
Хартия	36,67		36,67	1,31 %
Картон	21,69		21,69	0,77 %
Пластмаса	137,38		137,38	4,90 %
Текстил	53,51		53,51	1,91 %
Гума	26,50		26,50	0,94 %

Кожа	18,77		18,77	0,67 %
Градински	399,48	60	459,48	16,38 %
Дървесни	30,09		30,09	1,07 %
Стъкло	92,74		92,74	3,31 %
Метали	68,40		68,40	2,44 %
Инертни>4см	188,12		188,12	6,71 %
Опасни	14,30		14,30	0,51 %
Други	38,74		38,74	1,38 %
Ситна Фракция<4см	1280,31		1280,31	45,64 %
Общо	2745,35	60	2805,35	100 %

Източник: Община Ардино

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Ардино са градинските отпадъци (16,38 %), следвани от хранителни отпадъци (12,07 %), инертни >4см (6,71 %) и пластмаса (4,90 %). Фракциите с най-нисък относителен дял са опасни отпадъци (0,51 %), следвани от кожа (0,67 %), гума (0,94 %). Отпадъците с най-ясно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция < 4, текстил, градински и инертна > 4. С най-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни.

Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019г. възлиза на 195,74 т. или 12,73 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Съгласно представените информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината е по-ниска от нормата определена за населени места с население от 3 000– 25000, а именно 161,65 кг/ж/год.

Морфологичен анализ на община Момчилград

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ МОМЧИЛГРАД		
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД	т/година	3699,27
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС	брой	19115
ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ ЕКВ ЖИТЕЛИ	брой	2663,5
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ	кг/ч/год	169,86

Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	498,91		498,91	13.49 %
Хартия	35,61	1.15	36.76	0.99 %
Картон	33,92	1.15	35.07	0.95 %
Пластмаса	154,25	0.26	154.51	4.18 %
Текстил	68,81		68.81	1.86 %
Гума	26,59		26.59	0.72 %
Кожа	28,40		28.40	0.77 %
Градински	584.28	258	842.28	22.77 %
Дървесни	44.66		44.66	1.21 %
Стъкло	99.07		99.07	2.68 %
Метали	99.77	26.71	126.48	3.42 %
Инертни >4см	264.01		264.01	7.14 %
Опасни	19.51		19.51	0.53 %
Други	51.54		51.54	1.39 %
Ситна Фракция <4см	1402.67		1402.67	37.92 %
Общо	3412.00	287.27	3699.27	100 %

Източник: Община Момчилград

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Момчилград са градинските отпадъци (22,77 %), следвани от хранителни отпадъци (13,49 %), инертни >4см (7,14 %) и пластмаса (4,18 %). Фракциите с най-нисък относителен дял са опасни отпадъци (0,53 %), следвани от гума (0,72 %), кожа (0,77 %). Отпадъците с най-ясно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция < 4, текстил, градински и инертна > 4. С най-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни.

Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019г. възлиза на 451,890 т. или 12,22 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Съгласно представената информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината е по-ниска от нормата определена за населени места с население от 3 000– 25000, а именно 169,86 кг/ж/год.

Морфологичен анализ на община Джебел

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ ДЖЕБЕЛ				
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД		т/година	2129,98	
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС		брой	10782	
ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ ЕКВ ЖИТЕЛИ		брой	2530	
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ		кг/ч/год	160,00	
Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	261,69		261,69	12,29 %
Хартия	35,61		35,61	1,67 %
Картон	29,33		29,33	1,38 %
Пластмаса	98,03		98,03	4,60 %
Текстил	48,07		48,07	2,26 %
Гума	14,26		14,26	0,67 %
Кожа	18,32		18,32	0,86 %
Градински	244,96	72	316,96	14,88 %
Дървесни	43,80		43,80	2,06 %
Стъкло	64,49		64,49	3,03 %
Метали	49,91		49,91	2,34 %
Инертни>4см	154,33		154,33	7,25 %
Опасни	17,32		17,32	0,81 %
Други	33,88		33,88	1,59 %
Ситна Фракция<4см	943,99		943,99	44,32 %
Общо	2057,98	72,00	2129,98	100 %

Източник: Община Джебел

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Джебел са градинските отпадъци (14,88 %), следвани от хранителни отпадъци (12,29 %), инертни >4см (7,25 %) и пластмаса (4,60 %). Фракциите с най-нисък относителен дял са от гума (0,67 %), опасни отпадъци (0,81 %) и кожа (0,86 %). Отпадъците с най-ясно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция < 4, текстил, градински и инертна > 4. С най-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни.

Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019г. възлиза на 277,37 т. или 15,09 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Съгласно представената информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината е по-ниска от нормата определена за населени места с население от 3 000– 25000, а именно 160 кг/ж/год.

Морфологичен анализ на община Кирково

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ КИРКОВО				
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД		т/година	4250,32	
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС		брой	25471	
ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ ЕКВ ЖИТЕЛИ		брой	1214	
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ		кг/ч/год	159,28	
Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	580,70		580,70	13,66 %
Хартия	69,11		69,11	1,63 %
Картон	58,02		58,02	1,37 %
Пластмаса	205,76		205,76	4,84 %
Текстил	79,41		79,41	1,87 %
Гума	44,44		44,44	1,05 %
Кожа	40,27		40,27	0,95 %
Градински	711,13	48	759,13	17,86 %
Дървесни	66,26		66,26	1,56%
Стъкло	167,82		167,82	3,95%
Метали	140,12		140,12	3,30%
Инертни>4см	387,92		387,92	9,13%
Опасни	23,99		23,99	0,56%
Други	63,63		63,63	1,50%
Ситна Фракция<4см	1563,74		1563,74	36,79 %
Общо	4202,32	48	4250,32	100 %

Източник: Община Кирково

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Кирково са градинските отпадъци (17,86 %), следвани от хранителни отпадъци (13,66 %), инертни >4см (9,13 %) и пластмаса (4,84%). Фракциите с най-нисък относителен дял са опасни отпадъци (0,56 %), следвани от кожа (0,95 %) и гума (1,05 %). Отпадъците с най-ясно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция < 4, текстил, градински и инертна > 4. С най-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни.

Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019г. възлиза на 640,83 т. или 15,09 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Съгласно представената информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината е по-ниска от нормата определена за населени места с население от 25000– 50000, а именно 159,28 кг/ж/год.

Морфологичен анализ на община Черноочене

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ ЧЕРНООЧЕНЕ				
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК		т/година	1611,36	
Т/ГОД				
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС		брой	9236	
ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ		брой	835	
ЕКВ ЖИТЕЛИ				
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ		кг/ч/год	160,00	
Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	200,13		200,13	12,42%
Хартия	51,08		51,08	3,17 %
Картон	52,85		52,85	3,28 %
Пластмаса	122,95		122,95	7,63 %
Текстил	35,29		35,29	2,19 %
Гума	11,92		11,92	0,74 %
Кожа	10,31		10,31	0,64 %
Градински	248,31	63	311,31	19,32 %
Дървесни	27,55		27,55	1,71 %
Стъкло	64,13		64,13	3,98 %
Метали	75,25		75,25	4,67 %

Инертни>4см	134,71		134,71	8,36 %
Опасни	13,54		13,54	0,84 %
Други	52,05		52,05	3,23 %
Ситна Фракция<4см	448,28		448,28	27,82 %
Общо	1548,36	63,00		100 %

Източник: Община Черноочене

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Черноочене са градинските отпадъци (19,35 %), следвани от хранителни отпадъци (12,42 %), инертни >4см (8,36 %) и пластмаса (7,63 %). Фракциите с най-нисък относителен дял са кожа (0,64 %), следвани от гума (0,74 %) и опасни отпадъци (0,84 %). Отпадъците с най-ясно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция < 4, текстил, градински и инертна > 4. С най-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни.

Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019г. възлиза на 366,260 т. или 22,73 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Съгласно представената информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината е по-ниска от нормата определена за населени места с население от 3000– 25000, а именно 160,00 кг/ж/год.

Морфологичен анализ на община Кривопаланка

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ КРИВОПАЛАНКА				
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД		т/година	3657,75	
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА П584,280 НАСТОЯЩ АДРЕС		брой	20456	
ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ ЕКВ ЖИТЕЛИ		брой	1492	
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ		кг/ч/год	166,65	
Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	490,82		490,82	13,42 %
Хартия	52,17		52,17	1,43 %

Картон	39,81		39,81	1,09 %
Пластмаса	165,98		165,98	4,54 %
Текстил	67,76		67,76	1,85 %
Гума	31,90		31,90	0,87 %
Кожа	15,58		15,58	0,43 %
Градински	588,41	153,00	741,41	20,27 %
Дървесни	57,46		57,46	1,57 %
Съкло	116,06		116,06	3,17 %
Метали	100,21		100,21	2,74 %
Инертни>4см	263,32		263,32	7,20 %
Опасни	32,01		32,01	0,88 %
Други	65,24		65,24	1,78 %
Ситна Фракция<4см	1417,99		1417,99	38,77 %
Общо	3504,75	153,00	3657,75	100 %

Източник: Община Крумовград

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Крумовград са градинските отпадъци (20,27%), следвани от хранителните отпадъци (13,42 %), инертни (7,20%), стъкло (3,17 %). Фракциите с най-нисък относителен дял са кожа (0,43 %), следвани от гума (0,87 %), опасни отпадъци (0,88 %). Отпадъците с най-ясно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция <4, текстил, градински и инертна >4. Снай-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни. Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019 г. възлиза на 431,48 т. или 12,97 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Съгласно представените информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината се доближава до нормата определена за населени места с Население от 3–25000, а именно 166,65 кг/ж/год, в съответствие с Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци

Морфологичен анализ на община Ивайловград

ДАННИ ОТ ГРАО И НАЦИОНАЛЕН МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ ИВАЙЛОВГРАД		
КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД	т/година	1541,38
НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНАТА ПО НАСТОЯЩ АДРЕС	брой	5845

ДОПЪЛНИТЕЛНО СЕЗОНЕН ПРИТОК НАСЕЛЕНИЕ ЕКВ ЖИТЕЛИ			брой	161
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ			кг/ч/год	256,50
Вид отпадък	Кол-во Смесен/год	Кол-во Разделно събран /год	Общ отпадък т/год	Общ отпадък на година %
Хранителни	213,92		213,92	13,88 %
Хартия	22,15		22,15	1,44 %
Картон	17,41		17,41	1,13 %
Пластмаса	94,88		94,88	6,16 %
Текстил	31,59		31,59	2,05 %
Гума	11,97		11,97	0,78 %
Кожа	6,98		6,98	0,45 %
Градински	243,80	71,19	314,99	20,44 %
Дървесни	26,39		26,39	1,71 %
Стъкло	43,31		43,31	2,81 %
Метали	33,76		33,76	2,19 %
Инертни>4см	111,15		111,15	7,21 %
Опасни	9,21		9,21	0,60 %
Други	31,69		31,69	2,06 %
Ситна Фракция<4см	571,97		571,97	37,11 %
Общо	1470,19	71,19		100 %

Източник: Община Ивайловград

Според данните от морфологичния състав, представени в горната таблица, с най-голям относителен дял за община Ивайловград са градинските отпадъци (20,44 %), следвани от хранителни отпадъци (13,88 %), инертни >4см (7,21 %) и пластмаса (6,16 %). Фракциите с най-нисък относителен дял са кожа (0,45 %), следвани от опасни отпадъци (0,60 %), гума (0,78 %). Отпадъците с най-явно изразена флукутация през отделените сезони са ситната фракция < 4, текстил, градински и инертна > 4. С най-слабо изразена флукутация са фракциите: гума, кожа, стъкло и опасни.

Делът на рециклираните отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, изчислени на основа на морфологичния анализ проведен през 2019г. възлиза на 211,51 т. или 14,45 % от общото количество генерирани отпадъци в общината.

Съгласно представените информация в горната таблица, изчислената норма на натрупване в общината е по-ниска от нормата определена за населени места с

население от 3 000– 25000, а именно 256,50 кг/ж/год.

✓ **Разделно събрани отпадъци от системата за разделно събиране и масово разпространени отпадъци / МРО/**

Съгласно ЗУО, "Масово разпространени отпадъци" са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление.

За тези отпадъчни потоци нормативен ангажимент имат производителите и вносителите им. Те са длъжни да осигурят събирането на излезли от употреба ЕЕО, образувано в бита, в целево количество и да осигурят рециклирането и оползотворяването на нормативно определени проценти за всеки вид от тези потоци. Съгласно нормативните актове кметът на община отговаря за: избора на площадка; изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови или строителни отпадъци;

Определяне местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки, ЕЕО, ИУМПС, батерии; определяне местата за смяна на отработените масла;

Производителите и вносителите отговарят за постигането на националните цели за отпадъците от опаковки, ЕЕО, ИУМПС, батерии и акумулатори; отработени масла и нефтопродукти, включително разделното събиране, транспортиране и оползотворяване.

Във връзка с изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 7 от ЗУО и наредбите по чл. 13, ал. 1 от ЗУО за организиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и масово разпространени отпадъци, образувани от домакинствата, обществени и административни сгради, училища, търговски, промишлени и други обекти, общините от регион Кърджали са сключили договори за разделно събиране и последващо оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

Със ЗИД на ЗУО, ДВ, бр.19 от 05.03.2021 г. се предвижда да се добави още един поток към масово разпространените отпадъци, а именно отпадъци от дрехи и обувки. Така общините- Кърджали, Ардино, Джебел, Крумовград, Кирково, Черноочене и Ивайловград, ще имат допълнителен ангажимент да организират система за разделно събиране на обувки и текстил, като сключи договори с Организация по оползотворяване. От 01.06.2021 г. общините имат право да сключат предварителен договор само с една Организация по оползотворяване на отпадъци от обувки и текстил, като договора трябва да отговарят на минималните критерии и изисквания за МРО. След тримесечен срок от получаване на разрешението за Организация по оползотворяване, Кмета на общината ще има право да сключи окончателен договор за поэтапно организиране на система за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки.

В изпълнение на изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 6 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), част от общините от регион Кърджали имат сключени договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки, както следва:

Община Кърджали

Община Кърджали има сключен Договор за сътрудничество с „Булекопак” АД, организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки. Съгласно този договор Община Кърджали предоставя правото на „Булекопак” АД да организира за своя сметка на територията на Общината система за разделно събиране, транспортиране, временно съхраняване, сортиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки, образувани от домакинствата, търговски, производствени и административни обекти, като прилага Програмата за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Броят, видът и обемът на съдовете за разделно събиране на територията община Кърджали е определен съгласно чл. 24 на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г., обн., ДВ, бр. 85 от 6.11.2012 г., в сила от 6.11.2012 г.). Честотата на извозване на съдовете за разделно събиране на отпадъци от опаковки се извършва съгласно график.

През 2018 г. Община Кърджали започна разширяване на обхвата на системата за разделно събиране. Обхванати са допълнителни точки за поставяне на съдове в следните крайградските села- Айрово, Брош, Вишеград, Глухар, Дъждино, Крайно село, Опълченско, Енчец, Калинка.

Община Крумовград

През 2020г. община Крумовград започна постепенно да въвежда разделното събиране на отпадъци, като започна първо със събирането на хартия (кашони) от търговските обекти в гр. Крумовград. Събирането се извършва директно от търговските обекти, с цел кашоните да не попадат в контейнерите за отпадъци и да бъдат замърсени от общия поток отпадъци. Така събраните отпадъци от хартия се предават, чрез сключени договори на фирми за вторични суровини.

Също през 2020г. Общината закупи 393 броя контейнери за разделно събиране на хартия и пластмаса тип „Ракла“ с обем 1100 л, от тях 131 бр. за хартия и 262 бр. за пластмаса. През 2021г. преди да бъдат разположени контейнерите на определените места, за да популяризира въвеждането на разделното събиране на отпадъци, общинска администрация проведе две кампании (през месец юни и през месец септември) с децата от детските градини и училища на територията на Общината, за предаване на разделно събрани хартия и/или пластмаса. За популяризирането на системата се включиха и училищата чрез провеждането на беседи, презентации и дискусии за начина на разделно събиране на отпадъците, за ползите от разделното събиране и предаването им за рециклиране и др. Събраните количества отпадъци са предадени чрез сключени договори на фирми за вторични суровини. През 2021г. контейнерите за разделно събиране бяха разположени в 32 точки в гр. Крумовград и в 37 населени места със

функциониращи детски градини/училища и в населени места с по-голям брой живущо население. Практиката показва, че въпреки разяснителните кампании и поставените табели на контейнерите, същите не се ползват по предназначение. Общинска администрация предвижда да продължи с провеждането на периодични кампании свързани с ползата от разделното събиране на отпадъци и предаването им за рециклиране.

През 2019г., продължаваща и до днес, стартира кампания за събиране на пластмасови капачки, като за целта е поставено метално съоръжение – сърце, в което желаещите могат да изхвърлят пластмасови капачки. Събраните количества капачки също се предават на фирма за вторични суровини.

Община Ивайловград

В община Ивайловград не е въведена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки. Основната причина е, че организациите за оползотворяване на опаковки не проявяват интерес, заради малкото население. Общината е проявила сериозна инициатива и е успяла да открие и убеди лицензирана организация за излязло от употреба електронно и електрическо оборудване ИУЕЕО, с която организира периодични кампании за събирането му.

Общината е организираща по своя инициатива и собствени съдове за събиране на опаковки от PET бутилки и капачки, които предава и ползва средствата за обществени кампании.

Община Ардино

Община Ардино има сключен Договор за сътрудничество от 27.02.2020 г. с „РУДОМЕД ГРУП“ ЕООД с предмет на дейност организиране на територията на общината система за разделно събиране, транспортиране, временно съхраняване, сортиране, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци от домакинства, търговски, производствени и административни обекти. Този договор е прекратен по взаимно съгласие на 13.05.2022г. Община Ардино сключи нов договор за събиране, транспортиране и сортиране на отпадъци от опаковки от 27.05.2022г. с „БУЛХАРТ“ ЕООД.

Община Джебел

Няма информация за сключен договор с организации за оползотворяване на МРО.

Община Момчилград

Община Момчилград има приета Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки – Приета с Решение № 153/30.11.2018 и договор с „Булекопак“ АД“.

Общината е сключила и договори за разделно събиране на следните потоци масово разпространени отпадъци:

- Договор № У-РД-36-24/13.05.22 г. с „Надеж“ ООД за приемането, извозването и предаването за последващо рециклиране на отпадък с код

160103 (ИУГ);

- Договор № У-РД-36-57/20.05.21 г. с „Текстилно рециклиране“ АД за разделно събиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от обувки и текстил.

Община Кирково

Няма информация за сключен договор.

Община Черноочене

Няма информация за сключен договор.

Към момента на изготвяне на програмата общините Кърджали и Момчилград са сключили предварителни договори за разделно събиране на обувки и текстил.

Пунктове за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал пластмаса и стъкло, Площадки/места за предаване на ИУЕЕО, излезли от употреба гуми, негодни за употреба акумулатори, отработени масла, включени в системата на организации за оползотворяване на МРО или индивидуално изпълняващи цели за МРО

В община Кърджали се поддържа и обявява регистър на площадките:

Регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон

№ по ред	Търговец	Адрес на търговеца	Адрес на площадката
1	"Дамянов Сървиз" ЕООД	гр. София, район Възраждане, Три уши №107, блок 8, ап.10	гр. Кърджали, източна промишлена зона в индустриален район Ж. П. гара
2	"Феникс Комерс" ЕООД	гр. Кърджали, кв. "Възрожденци", бл.45, ап.62	гр. Кърджали, складово промишлена зона - район Ж. П. гара
3	"Феникс -Т" ЕООД	гр. Кърджали, бул. "Беломорски", №75, ап.23	гр. Кърджали, ул. "Родопи"
4	"Екобултрейд" ЕООД	гр. Кърджали, ул. "Миньорска" №6, блок Роза, ап.3	гр. Кърджали, кв. Гледка, стопански двор
5	"Ленд Стийл" АД	гр. Кърджали, ул. "Язовирска" №8	гр. Кърджали, промишлена зона "Изток"
6	"Турува" ЕООД	гр. Кърджали, промишлена зона "Изток", база Петрол	гр. Кърджали, промишлена зона "Изток"

7	"Ровотел Стийл" ООД	гр. Нови искър, ул. "Кременица" №2, обл. София	гр. Кържали, поземлен имот №40909.122.46
---	---------------------	--	--

✓ **Нормативни цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци**

Законът за управление на отпадъците, регламентира цели за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, за изпълнение от общините на територията на Р.България.

Чл. 31 ал. 1 на ЗУО предоставя информация за конкретните параметри за изпълнение, а именно:

т.1.най- късно до 1 януари 2020 г.подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници на не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

т.2.най-късно до 31 декември 2020г. ограничаване на количеството депониран и биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци,образувани в Република България през 1995 г.¹

Целите по ал. 1 до 2020 година, се постигат поетапно съгласно срокове, определени в Параграф 15 от преходните и заключителните разпоредби на ЗУО.

При изпълнение на законовите цели (чл. 31, ал. 1), размерът на отчисленията за битови отпадъци се намалява, както следва:

При изпълнение на целите за отпадъците от хартия, метал, пластмаса и стъкло,общините се освобождават от заплащане на 50% от финансовите отчисления за депониране на отпадъци, което цели увеличаване от общините на рециклираните и оползотворени битови отпадъци.

При изпълнение на целите за биоразградими отпадъци, общините се освобождават от заплащане на 50% от финансовите отчисления за депониране на отпадъци, целящи увеличаване на оползотворени битови биоразградими отпадъци и намаляване на дела на депонираните такива.

Съгласно чл. 13, ал. 3, от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиранена биоразградимите отпадъци изпълнението на целите по чл. 31, ал. 1, т. 1 от ЗУО се изчислява по методите съгласно приложение № 1 на Решение на Комисията от 18 ноември 2011 г. за установяване на правила и изчислителни методи за проверка на съответствието с целите, зададени в чл. 11, параграф 2 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

Избраният изчислителен метод за страната ни, за изчисляване на целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и

подобни отпадъци от други източници до 2020г. е Метод 4 от Приложение 1 на Решение на Комисията от 18 ноември 2011г. Според него степента на постигане на целите се изчислява последния начин:

$$\text{Рециклиране на битовите отпадъци (\%)} = \frac{\text{Рециклирани битови отпадъци (тона)}}{\text{Генерирани битови отпадъци (тона)}}$$

В количеството на рециклираните битови отпадъци попадат всички отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали предадени за рециклиране от:

- Организации по оползотворяване на отпадъци;
- Пунктове за вторични суровини;
- Общински и частни предприятия управляващи инсталации за предварително третиране на битови отпадъци или сепариращи инсталации;
- Търговски обекти
- Физически лица;
- Експорт на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали.

• Биоразградими отпадъци

По смисъла на Допълнителните разпоредби на ЗУО:

- § 1, т. 2 от ЗУО (изм. ДВ, бр. 19 от 2021 г.) „Биоотпадъци“ са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, офисите, ресторантите, търговията на едро, столовете, заведенията за обществено хранене и търговските обекти за търговия на дребно, както и подобните отпадъци от предприятията на хранителновкусовата промишленост.

- § 1, т. 3 от ЗУО (изм. ДВ, бр. 19 от 2021 г.) "Биоразградими отпадъци" са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други.

Биоразградимите отпадъци можем да разделим основно на следните видове:

- Растителни зелени отпадъци-зелени площи към обществени и търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради, градини, паркове, домакинства и др.
- Хранителни и кухненски отпадъци: детски градини, училища, домакинства, ресторанти, заведения за обществено хранене, търговски обекти, социални домове, пазари и др.

- Биоразградими от хранителновкусовата промишленост
- Биоразградими- хартия, картон и други;

С изисквания приети през 2018 г от ЕС и приетите изменения в Закона за управление на отпадъците от 05.03.2021, ДВ бр.19 пред общините стоят предизвикателствата в управлението на биоразградимите отпадъци. Освен събирането на „Зелените отпадъци“ е необходимо разполагането на нови съдове, нова техника за транспортирането им, както и инсталации за третиране на биоразградимите хранителни отпадъци. Съгласно ЗУО, кмета на Общината трябва да изгради необходимата инфраструктура за разделното събиране на биоразградимите хранителни отпадъци, без да ги смесва с другите видове отпадъци, за да се достигнат поетапно приетите цели за рециклиране.

Във връзка с изпълнение на целите по чл.31, ал.1, т.2 от ЗУО, със Заповед № 168/08.07.2020г., Изпълнителния Директор на ИАОС констатира, че в страната 170 общини са изпълнили целите за 2018 г. „за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци“ (по чл. 31, ал.1, т. 2 от ЗУО).

Целите по чл.31, ал.1, т.2 от ЗУО за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци се изчисляват за всяка година като процент на количеството депонирани биоразградими отпадъци спрямо количеството на образуваните биоразградими отпадъци през 1995 г. в Република България. Поставените цели следва да бъдат постигнати при източника на образуване и оползотворяване, чрез компостиране, анаеробно разграждане или като източник на възобновяема енергия в инсталации за изгаряне на биомаса на територията на региона за управление на отпадъците.

Биоразградимите отпадъци, генерирани от поддръжката на паркове и градини, общинска собственост от територията на осемте общини, част от РСУО Кърджали се предават на регионално депо за неопасни отпадъци, където се депонират.

За общините съществува потенциал за осигуряване на необходимите количества отпадъци, обезпечавачи функционирането на бъдеща инсталация за компостиране. Поради силно преобладаващия състав на градинските отпадъци, тези данни от морфологичния състав на битовите отпадъци благоприятстват въвеждането на система за разделно събиране на биоотпадъците. Биоотпадъците са подходящи за производството на компост – аеробното контролирано разлагане на отпадъците от паркове и градини, от поддържане на обществени площи към търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради. Компостирането на разделно събрани зелени отпадъци е гаранция за високо качество на получавания компост. Компостирането на растителните отпадъци в мястото на образуването им е в синхрон с приетите принципи за управление на отпадъците. В този случай растителните отпадъци не са отпадък, а изходна суровина за получаване на компост- средство за подобряване качеството и плодородието на почвата.

Обхващането на все по-голям брой семейства в системи за домашно компостиране е възможно чрез постоянно информиране на населението за възможностите за оползотворяване на биоразградимите отпадъци и предоставяне

на контейнери за компостиране на семействата, които желаят да компостират биоразградимите си отпадъци. За отчитане на ефекта от тази мярка е необходимо предоставянето на компостери на отделните домакинства да бъде обвързано с

Община Кърджали

По проект Пилотно функциониране на общинска интегрирана система за управление на отпадъците, който е финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са доставени 25 броя компостери от 500 л. за разполагане в паркове и градини и 100 бр. от 300 л. за домашно компостиране, разположени в населените места на община Кърджали.

Към момента на изготвяне на настоящата програма община Кърджали е закупила 280 бр. компостери от 320 л. за домашно компостиране. Те ще бъдат разпределени пропорционално по кварталите на общината, където преобладават къщи. Като основната цел е да се стимулират гражданите за намаляване на крайния битов хранителен и зелен отпадък, както и да насърчи стремежа към рециклиране на различни типове отпадъци.

Община Момчилград

По проект Пилотно функциониране на общинска интегрирана система за управление на отпадъците, който е финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са доставени 25 броя компостери от 500 л. за разполагане в паркове и градини и 100 бр. от 300 л. за домашно компостиране, разположени в населените места на община Момчилград.

Община Ардино

Към момента няма изградена система за събиране на зелени, градински и биоразградими отпадъци от домакинствата и инсталация за компостирането им. По проект „Пилотно финансиране на общинска интегрирана система за управлението на отпадъците“ (ПОМИС) „Гърция-България“ 2007-2013 г., общината осигури компостери, които са разположени, както следва: град Ардино - 25 бр. компостери от 600 л и 76 бр. от 330 л; село Еньовче - 3 бр. компостери от 330 л; село Дядовци - 2 бр. компостери от 330 л; село Падина - 4 бр. компостери от 330 л; село Жълтуша - 6 бр. компостери от 330 л; село Бистроглед - 2 бр. компостери от 330 л.

Община Кирково

По проект Пилотно функциониране на общинска интегрирана система за управление на отпадъците, който е финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са доставени 25 броя компостери от 500 л. за разполагане в паркове и градини и 100 бр. от 300 л. за домашно компостиране, разположени в населените места на община Кирково.

Община Крумовград

По проект Пилотно функциониране на общинска интегрирана система за управление на отпадъците, който е финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са доставени 25 броя компостери от 500 л. за разполагане в паркове и градини и 100 бр. от 300 л. за домашно компостиране, разположени в населените места на община Крумовград.

Община Черноочене

По проект Пилотно функциониране на общинска интегрирана система за управление на отпадъците, който е финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са доставени 25 броя компостери от 500 л. за разполагане в паркове и градини и 100 бр. от 300 л. за домашно компостиране, разположени в населените места на община Черноочене.

Община Джебел

По проект Пилотно функциониране на общинска интегрирана система за управление на отпадъците, който е финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са доставени 25 броя компостери от 500 л. за разполагане в паркове и градини и 100 бр. от 300 л. за домашно компостиране, разположени в населените места на община Джебел.

Община Ивайловград

По проект Пилотно функциониране на общинска интегрирана система за управление на отпадъците, който е финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са доставени 25 броя компостери от 500 л. за разполагане в паркове и градини и 100 бр. от 300 л. за домашно компостиране, разположени в населените места на община Ивайловград.

✓ Други битови отпадъци, вкл. едрогабаритни отпадъци

На територията на общините част от РСУО Кърджали, разделно събиране и оползотворяване на други потоци отпадъци, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, отпадъци от пепел и сгурия се извършва в общините Кърджали, Момчилград, Крумовград, Ардино и Джебел.

Останалите общините от регион Кърджали нямат въведени системи за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата.

Едрогабаритните отпадъци от територията на община Кърджали се събират в два обществено събирателни центрове, като единия е разположен в най-големия квартал на гр. Кърджали, а другия промишлена зона в района за „Серта-България”.

За разделното събиране на текстилните отпадъци от домакинствата, община Момчилград е разположила общо 3 броя контейнери.

Съгласно данни от община Джебел и Момчилград, в общината се извършва разделно събиране на пепел и сгурия, чрез специални контейнери, разположени до тези за битови отпадъци

✓ Степен на изпълнение на целите на рециклиране на битовите отпадъци

Направените до момента анализи следва да позволяват определянето на нивото на достигане на целите от общината за оползотворяване, рециклиране и намаляване на депонираните отпадъци, произтичащи от ЗУО. Тези цели и съответно показатели, произтичащи от актуалното национално законодателство (чл.31 от ЗУО) и НПУО 20212028 г. са:

.Подготовка за повторна употреба и рециклиране:

най-късно до 1 януари 2020 г. подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, да достига не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

най-късно до 31 декември 2025 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 55 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

най-късно до 31 декември 2030 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 60 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

най-късно до 31 декември 2035 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 65 на сто от общото тегло на тези отпадъци.

Целите за подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци за периода 2021-2025 г. се постигат поетапно, като след 31 декември 2020 г. нарастват всяка година с по 1 на сто, както следва:

31	декември	2021	г.	-	51	на	сто;
31	декември	2022	г.	-	52	на	сто;
31	декември	2023	г.	-	53	на	сто;
31	декември	2024	г.	-	54	на	сто;
31	декември	2025	г.	-	55	на	сто.

Цели за намаляване на депонираните отпадъци.

- най-късно до 31 декември 2035 г. количеството на депонираните битови

отпадъци да бъде намалено до 10 на сто или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло). Тази цел се постига поетапно както следва:

а) до 31 декември 2025 г. - най-малко до 50 на сто от общото им тегло;

б) до 31 декември 2030 г. - най-малко до 30 на сто от общото им тегло.

- най-късно до 31 декември 2020 г. и след това количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци да бъде до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г.

Заповедите, с които се определят общините, изпълнили целите относно битовите отпадъци, определени в ЗУО, са публикувани на интернет страницата на МОСВ и следва да се използват за анализите за разработване на общинските програми за управление на отпадъците.

Чл. 31 ал. 1 на ЗУО предоставя информация за конкретните параметри за изпълнение, а именно:

- т. 1. най-късно до 1 януари 2020 г. подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници на не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;
- т. 2. най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.

Съгласно последно издадените заповеди, степента на изпълнение на целите по чл. 31 ал.1 т. 1 и 2 за регионалните общини е както следва:

Най-актуални данни за изпълнение на целите по чл. 31 ал.1 т.1 и 2 от общините в регион Кърджали				
чл.31ал.1т2	2018		чл.31ал.1т1	2019
Кърджали	49%		Кърджали	12%
Ардино	74%		Ардино	0%
Джебел	70%		Джебел	1%
Ивайловград	47%		Ивайловград	0%
Кирково	75%		Кирково	0%
Момчилград	72%		Момчилград	1%
Крумовград	82%		Крумовград	0%
Черноочене	90%		Черноочене	0%
Цел	65%			50%
	Общини, изпълнили целите			
	Общини, неизпълнили целите			

Най-актуални данни за изпълнение на целите по чл. 31 ал.1 т.1 и 2 от общините в регион Кърджали				
чл.31ал.1т2-биоразградими отпадъци	2020		чл.31ал.1т3	2020
Кърджали	55%		Кърджали	15%
Ардино	75%		Ардино	2%
Джебел	70%		Джебел	0,434%
Ивайловград	100%		Ивайловград	0,057%
Кирково	79%		Кирково	0,067%
Момчилград	79%		Момчилград	1,000%
Крумовград	84%		Крумовград	2,000%
Черноочене	91%		Черноочене	0,162%
Цел	65%			55%
	Общини, изпълнили целите			
	Общини, неизпълнили целите			

✓ Анализ на отпадъците от утайки от ПСОВ

На национално ниво няма изградена цялостна информационна база данни, в която информацията за утайките от ПСОВ да е систематизирана и да обхваща всички аспекти, както в регионален и местен, така и във времеви разрез.

За управление на отпадъците в България е създаден, национален стратегически план за управление на утайките от ГПСОВ за отпадни води с период на действие 2014 –2020г., с основна цел да осигури рамка за планиране на национално ниво, както и разумен подход при определяне и прилагане на адекватни мерки за оползотворяване и обезвреждане на утайки. Планът анализира тенденциите на европейско ниво и тенденциите в България в т.ч. поставя национални цели и план за действие с мерки за постигането им. Съгласно НПУО 2021–2028 г., в периода 2008–2018 г. в България се наблюдава увеличение на количествата на образувани утайки от ПСОВ, като за разглеждания период образуваните количества утайки са най-ниските на ниво ЕС. Към момента в България се изпълняват заложените цели за рециклиране има термално оползотворяване на утайки в Плана за действие на Националния стратегически план за управление на утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води в България. Не се

Изпълняват поставените цели в Националния стратегически план по отношение енергийно оползотворяване на утайките за 2018 г.

ПСОВ на територията на община Кърджали

Градската пречиствателна станция за отпадъчни води е изградена през 2015 г. Площадката отредена за терен на ПСОВ се намира в източната част на гр. Кърджали на левия бряг на река Арда. Разположена е южно от границите на

производствената площадка на "ОЦК", в поземлен имот 40909.14.71 - № 000103, в землището на гр. Кърджали. Имотът е с площ от 126,035дка. Площадката отредена за терен на ПСОВ се намира в непосредствена близост до яз. Студен кладенец с денивелация 223.0 – 228.0 м по Балтийска височинна система. Предприятие „Язовири и каскади“ с писмо 91-ТЕ-610/02.04.09, определя кота заливаема площ на яз. Студен кладенец – 227.40м. Това на практика означава, че около 90% от имота, отреден за ПСОВ е заливаем. Това условие обуславя решението площадката за ПСОВ да е насипана до кота 227.60 – 228.60м с укрепени откоси.

Целта на ПСОВ е чрез изграждане на модерни съоръжения за пречистване на водите от града в съответствие с българските стандарти за управление на заустваните води до изискванията на водоприемника - яз. Студен кладенец на река Арда, чрез което да се елиминира неблагоприятното въздействие върху околната среда. Дългосрочната цел е защита на естествените водни ресурси чрез реализиране на Пречиствателна станция за отпадъчни води от гр. Кърджали.

Пречиствателна станция за отпадни води Момчилград

Пречиствателната станция се намира в землището на село Сушево/на 2 км от главния път между Момчилград и Кърджали/ и се вписва отлично в околната среда. За достъпа на превозни средства до него е изграден нов път. На прилежащия му терен вече са засети различни видове дръвчета.

До изграждането на пречиствателната станция отпадните води на момчилградчани се заустваха директно в река Върбица, като по този начин я замърсяваха. Заустването им всяваше реална опасност и за всички други населени места в околността поради факта, че реката се влива в яз. Студен кладенец.

Сега пречистените води могат да бъдат използвани за изкуствено напояване на обработваеми площи. Това чувствително ще намали използването на питейните води за напояване, което в унисон с европейските изисквания.

АНАЛИЗ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

По смисъла на Допълнителните разпоредби на ЗУО §1, т. 39 „Строителни отпадъци" са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения“.

Съгласно ЗУО кметът на общината отговаря за управлението на строителните отпадъци, образувани на нейната територия. Отговаря за оползотворяването и обезвреждането на строителните отпадъци събрани от ремонтните дейности на домакинствата. (чл.19, ал.3, т.5 отЗУО).

Кметът на общината е пряко ангажиран с организирането на системи за третиране на строителни отпадъци най-късно от 01 Януари на 2020 г, за подготовката им за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности, чрез заместване на други материали с отпадъци в количество не по малко от 70 на сто отобщото им тегло, от което се изключват материали в естествено състояние, определени с код 17 05 04 от списъка на отпадъците съгласно Наредба № 2 за класификация на отпадъците, като с това се постигат целите по чл. 32, параграф 16 от ЗУО, както следва:

- до 1 януари 2020 г. най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Кметът на общината контролира дейностите (чл. 112,ал. 1,т. 1 от ЗУО), свързани с образуването, събирането, включително разделното, съхраняването, транспортирането, третирането на строителните отпадъци на територията на общината. Кметът контролира управлението на строителните отпадъци, когато общината е възложител на строителни дейности, регламентирани подробно в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (Приета с ПМС № 267 от 05.12.2017 г. Обн. ДВ. бр.98 от 8 Декември 2017г).

Общините имат възможност да приложат различни подходи за организация на дейността за изпълнение на ангажиментите им по отношение на строителните отпадъци от ремонтна дейност и съответно да ги регламентират в Наредбата по чл.22 от ЗУО. Общинският Съвет на общината приема наредба или тя е част от Общинската Наредба по чл. 22 от ЗУО, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци на територията на общината, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

Организацията на дейностите по третиране и транспортиране на строителните отпадъци на територията на общините от регион Кърджали се извършва, както следва:

Община Кърджали

Към момента на разработване на настоящата програмата за територията на община Кърджали, както и за останалите общини от региона все още няма изградена и функционираща инсталация за рециклиране на строителни отпадъци. На този етап цялото количество генерирани отпадъци се депонират на РЦУО - Кърджали. РЦУО Кърджали има право, съгласно издаденото си комплексно разрешително да оползотворява до 5000 тона /годишно строителни отпадъци с определени кодове.

Към настоящият момент, проблем както за община Кърджали, така и за

останалите общини от региона е, че част от изпълнителите на строителни и ремонтни дейности извършват нерегламентирано изхвърляне на генерираните от тях строителни отпадъци на неразрешени за целта места. Почистването на нерегламентирани сметища става с финансиране от страна на община Кърджали. Обикновено силите и средствата не стигат за пълното премахване на тези замърсявания.

За предотвратяване на нерегламентирани замърсявания и постигане на целите за оползотворяване на тези отпадъци, община Кърджали предвижда закупуване на съдове за строителни отпадъци тип „Вана”, които ще бъдат разположени на територията на общината. Събраните отпадъци ще бъдат предавани за последващо оползотворяване.

Предприетите действия от страна на община Кърджали са насочени именно към отклоняването на значителен поток строителни отпадъци, които към настоящият момент се депонират на територията на РЦУО Кърджали. С реализацията на планираните инвестиционни намерения се очаква достигането на 100% рециклиране на постъпващите отпадъци, което е в съответствие с целите по оползотворяване, съгласно националното законодателство.

В периода на действие на настоящата програма и в резултат на реализация на заявеното инвестиционно намерение се очаква настъпване на положителни тенденции в посока повече рециклиране, по-малко депониране.

Община Ивайловград

Община Ивайловград има пряк ангажимент към строителните отпадъци в малки количества, генерирани от ремонтните дейности на домакинствата. В този смисъл анализът и прогнозите са фокусирани върху този поток строителни отпадъци. На територията на общината се ползва стара площадка на кариера, оригурана с кантар и стоманобетови клетки, като площадка за събиране и складиране на строителни отпадъци. Но няма точни данни за вида и количеството на образуваните строителни отпадъци през последните години.

Ниският прираст на населението в общината не стимулира активни дейности в жилищното строителство. Строителни отпадъци се образуват най-вече от малки обекти с локално значение, от реконструкции и ремонти на стопански и жилищни сгради. Отпадъците се извозват от собствениците им, без да се води отчетност. Този отпадък понастоящем е основна съставка на нерегламентирани сметища или попада в съдовете за битови отпадъци. Част от генерираните СО попадат в общия поток със смесените битови отпадъци, които се извозват до регионалното депо за битови отпадъци. се събират и извозват заедно със смесения битов отпадък.

Община Кирково

Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност се отделят регулярно и конкретни данни за количествата и състава им от населението няма. Прилага се

процедура, при която строителните фирми да се обръщат към община за посочване на място и условия за депонирането на строителните отпадъци. Строителните отпадъци от община Кирково се извозват и депонират на депо за отпадъци в гр.Кърджали. Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите, което води до формирането на нерегламентирани сметища. За строителните отпадъци, от обичайните ремонти на жилищата, няма форма, по която да бъдат контролирани. Друг проблем е изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежината им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили. Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци.

Община Крумовград

Относно строителните отпадъци от ремонтната дейност, образувани от домакинствата, община Крумовград има инвестиционно предложение за „Изграждане на площадка за временно съхранение на строителни отпадъци в ПИ с №000055, землище с. Скалак, община Крумовград“. За реализиране на инвестиционното предложение е разработен проект на ПУП-ПРЗ и парцеларен план за промяна предназначението на ПИ с № 000055, с начин на трайно ползване от „пасище с храсти“ в отреждането му „за площадка за строителни отпадъци“. Предвижда се складиране на строителните отпадъци, които ще се рециклират и готовата фракция ще се влага в строителството с цел изпълнение на изискванията на Наредбата за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите, което води до формирането на нерегламентирани сметища.

Друг проблем е изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежестта им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили. Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци.

Община Ардино

Основното количество строителни отпадъци се генерират от дейността на фирми, извършващи строителна и ремонтна дейност. Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на съоръжения за материално оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци, което може да се извърши в сътрудничество с другите общини от региона и частния сектор.

Съгласувано с РИОСВ - Смолян в град Ардино, кв. Любовна чешма, местност

„Мектеб янъ”, извън урбанизирана територия съществува временно депо за строителни отпадъци, като количествата им се измерват и се води отчетна книга.

Община Момчилград

Прилага се процедура, при която строителните фирми да се обръщат към община за посочване на място и условия за депонирането на строителните отпадъци.

Строителните отпадъци от община Момчилград се извозват и депонират на депо за отпадъци в гр.Кърджали.

Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите, което води до формирането на нерегламентирани сметища. Въпреки наличието на определени места за извозване и депониране, често населението неконтролирано изхвърля строителни отпадъци на незаконни сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсява зелените площи в самите населени места. За строителните отпадъци, от обичайните ремонти на жилищата, няма форма, по която да бъдат контролирани.

Друг проблем е изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежината им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили.

Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци.

Община Джебел

Няма разделно събиране на строителните отпадъци, депонират се в РЦУО Кърджали, заедно с битовите отпадъци.

Община Черноочене

Строителните отпадъци се изхвърлят от домакинствата в контейнерите за битови отпадъци.

✓ УПРАВЛЕНИЕ НА ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ (БОЛНИЧНИ ОТПАДЪЦИ)

Отпадъците, които се генерират на територията на лечебните и здравните заведения се дефинират в две категории медицински отпадъци:

Отпадъци от лечебни и/или здравни заведения, които не притежават опасни свойства – Към тях се отнасят битовите отпадъци; хартия и картон, пластмаса, вкл. опаковки; стъклени пластмасови банки от физиологични разтвори, които

не са използвани в системи за кръвопреливане или други вливания на пациент; ампули и флакони с изключение на тези от използвани ваксини и цитотоксични и цитостатични лекарствени продукти; метални опаковки с изключение на тези, съдържащи остатъци от опасни вещества/смеси или замърсени с опасни вещества/смеси; превръзки, гипсови отливки, спално бельо, облекло и бельо за еднократна употреба, които не са замърсени с биологични течности, и памперси с изключение на отпадъци, образувани от дейността на изолаторите в инфекциозните отделения/клиники и лаборатории за особено опасни инфекции; хранителни биоотпадъци с изключение на отпадъци от храни от инфекциозни болници и клиники/отделения.

Опасни отпадъци от лечебни и/или здравни заведения - Към тях се отнасят биомедицинските отпадъци, включващи биологичните медицински отпадъци, лабораторни отпадъци, отпадъци, замърсени с кръв и биологични течности; отпадъци от остри предмети и отпадъци, съдържащи опасни химични вещества/смеси.

В общините от регион Кърджали функционират следните лечебни заведения заболнична помощ:

МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски” АД- Кърджали;

Държавна психиатрична болница- Кърджали;

МБАЛ „Кърджали” ООД- Кърджали;

МБАЛ „Д-р Сергей Ростовцев” ЕООД- Момчилград;

МБАЛ „Ардино” ЕООД- Ардино;

МБАЛ „Живот+” ЕООД- Крумовград;

За описаните по-горе лечебни заведения се води отчетност на генерираните и предадени за обезвреждане отпадъци, съгласно изискванията на Наредба №1/2014г. Предаването им за последващо третиране се извършва по договор с лица, притежаващи документ по чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

Всички опасни болнични отпадъци, предназначени за изгаряне се унищожават в инсинератор. Ефективното управление на болничния отпадък включва разделното събиране и класифицирането на отпадъците по видове, гарантиращо избор на правилен метод за обезвреждане, безопасност на персонала и намаляване на вредите за околната среда. Разделянето се извършва при местата на генериране на отпадъка с цел незабавното му изолиране и избягване на опасно вторично разделяне. Съдовете за разделно събиране на отпадъка са с капак, цветово кодирани-жълти за опасния болничен отпадък и обозначени с международния символ “Опасни болнични отпадъци”. Транспортирането на отпадъците се извършва по начин,недопускащ ненужен контакт с персонала на лечебното заведение и с други лица.

**II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩОТО НАЦИОНАЛНО
ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И
СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ/ПРОГРАМНИТЕ ДОКУМЕНТИ В КОНТЕКСТА НА
ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ОБЩИНИТЕ**

**НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОБЩИНИТЕ ОТНОСНО
УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ**

ЗУО и наредбите към него регламентират детайлно редица ангажименти на общините, свързани с управлението на отпадъците. Съгласно нормативната уредба, кметът на общината отговаря за:

1. осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им. Следва да се подчертае, че кметът на общината е длъжен да осигури условия, при които всеки притежател на битови отпадъци да се обслужва от лицата/фирмите, на които общината е възложила тези дейности, като тези лица трябва да притежават съответните разрешителни или регистрационни документи, изисквани от ЗУО;
3. почистването на уличните платна, площади, алеи, паркове и другите територии в населените места, предназначени за обществено ползване;
4. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;
5. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община. Управлението на строителните отпадъци е регламентирано по-подробно в Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС № 267 от 05.12.2017 г. Кметът на общината отговаря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. С ЗУО от 2012г. отпада задължението на общините да осигуряват депа за депониране на строителни отпадъци и от разрушаване на сгради, извън отпадъците от ремонтна дейност на жилищата на домакинствата, като се въвеждат цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци (строителни отпадъци, с изключение на почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние), несъдържащи опасни вещества;

6. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. С чл.33 от ЗУО се въвеждат изисквания към търговските обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места над 5000 жители и курортните населени места да събират разделно отпадъците от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и да ги предават на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО и/или на организация по оползотворяване;

7. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци (опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства, електронно и електрическо оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми). Кметът организира контрола за изпълнението на договори с организации по оползотворяване или с други лица, притежаващи разрешения по ЗУО, свързани със системите за разделно събиране на масово разпространените отпадъци;

8. изпълнението на решенията на общото събрание на регионалното сдружение, в което участва и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;

9. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;

10. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;

11. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места.

12. почистването от отпадъци на общинските пътища.

13. осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15, както и информация относно мерките за предотвратяване образуването на отпадъци и предотвратяването на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;

14. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община;

15. предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища, и организиране на почистването им;

16. разработва общинска наредба за управление на отпадъците, като постоянно контролира изпълнението ѝ;

17. организира внасянето на отчисленията за следексплоатационни грижи за депата за битови отпадъци и за депониране на отпадъци в необходимия размер и срок, съгласно Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци;

18. предлага за одобряване от общинския съвет такси за заплащане на услугите, предоставяни от общината, свързани с отпадъци;

19. определя изискванията към площадките за пунктовете за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките (отнася се до пунктовете за предаване на посочените отпадъци в рамките на населените места, известни сред населението и като пунктове за вторични суровини);

20. предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за изграждане на ново/и съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци най-малко три години преди изчерпване обема на депото за битови отпадъци или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията, за което уведомява съответната РИОСВ. Тези действия се извършват съвместно с другите кметове на общините, включени в Регионалното сдружение или самостоятелно в случай, че общината не участва в сдружение.

ЗУО регламентира и обхваща на контролните правомощия на общините, като кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице контролира:

1. дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци;

2. дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа;

3. площадките за дейностите с отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ);

4. спазването на други изисквания, определени с наредбата по чл. 22;

5. изоставянето на битови отпадъци и нерегламентираното им изхвърляне;

6. организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци на територията на съответната община.

Съгласно чл. 118 от ЗУО кметът на общината по местонахождение на площадката за дейности с ОЧЦМ упражнява контрол за спазване на условията и реда за извършване на тези дейности, съобразно своите компетенции. За констатираните нарушения при проверките за спазване на условията и реда за извършване на тези дейности кметът на общината уведомява в 14-дневен срок директора на

съответната РИОСВ, като изпраща всички документи.

ЗУО регламентира също видове контрол, минимална честота на контролните проверки и актовете, които се съставят от контролните органи в т.ч. от общините, съобразно техните компетенции по закона, както и размера на глобите, които кметовете или оправомощени от тях лица могат да налагат.

✓ ЙЕРАРХИЯ

Йерархията на отпадъците описва международно признат подход за устойчивото управление на отпадъци, който е отразен в Европейската Рамкова директива за отпадъците 2008/98/ЕС, последно изм. с Директива (ЕС) 2018/851. Този подход е въведен в националното законодателство чрез Закона за управление на отпадъците (ЗУО), чл. 6 Глава първа, Общи положения. Йерархията при управление на отпадъците определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията за управление на отпадъците осигурява ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за правителствените институции, местните власти и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- ☐ Предотвратяване на образуването на отпадъци;
- ☐ Подготовка за повторна употреба;
- ☐ Рециклиране;
- ☐ Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия;
- ☐ Обезвреждане (депонирание, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

✓ Изисквания по отношение на строителните отпадъци

ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влягане на строителни рециклирани материали въвеждат специфични изисквания и ангажименти на общините, по отношение на строителните отпадъци, свързани с организиране на събирането, оползотворяване и обезвреждане на тези отпадъци, образувани при ремонтната дейност на домакинствата. Общината има ангажимент и в случаите, когато самата тя е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, както и в случаите, когато местната администрация е компетентна да одобрява и разрешава инвестиционните проекти, и по-конкретно –одобрението на плановете за управление на отпадъците.

Тези компетенции са свързани със следните текстове на ЗУО:

- ☐ третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и от

премахването на строежите се извършват от възложителя на строежа или от собственика на строителните отпадъци;

☐ предаването и приемането на строителните отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи разрешение или регистрация по ЗУО.

☐ считано от 14.07.2014 г. възложителят на строителни и монтажни работи (включително общините, когато са възложители на строителни дейности), с изключение на текущи ремонти, и възложителят на премахване на строежи отговарят за изготвянето на план за управление на строителни отпадъци в обхват и съдържание, определени Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС № 267 от 05.12.2017 г.

Изискването не се прилага за:

1. премахване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП), по-малка от 300 кв. м;
2. премахване на сгради с паянтова конструкция;
3. реконструкция и основен ремонт на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
4. промяна на предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
5. строеж на сгради с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
6. изграждане, реконструкция, основен ремонт и премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1500 линейни метра в урбанизирани територии;
7. изграждане, реконструкция и основен ремонт на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 5000 линейни метра извън урбанизирани територии;
8. премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1000 линейни метра извън урбанизирани територии;
9. изграждане, рехабилитация, основен ремонт, реконструкция и премахване на пътища с дължина до 500 линейни метра;
10. премахване на негодни за ползване или застрашаващи безопасността строежи, когато е наредено по спешност от компетентен орган, с РЗП, по-малка от 300 кв. м;

11. изграждане и премахване на строежи от шеста категория;

12. всички текущи ремонти.

Планът за управление на строителните отпадъци се включва в обхвата на инвестиционните проекти по Глава осма от ЗУТ (Закон за устройство на територията), а за обектите, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект по ЗУТ, се изготвя като самостоятелен план.

Докладите и отчетите се представят на органа, одобрил инвестиционния проект или плана за управление на строителни отпадъци, както и на РИОСВ.

При строителство, разрушаване на законни строежи и доброволно премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи възложителят носи отговорност за изпълнението на целите, свързани с оползотворяване на материали от строителни отпадъци.

С наредбата за управление на отпадъците по чл. 22 от ЗУО общините следва да регламентират реда и начина за организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата, например:

- ☐ забрана за изхвърляне на строителни отпадъци от ремонтната дейност на домакинствата в контейнерите за битови отпадъци;
- ☐ възможността гражданите да предават безвъзмездно определени количества строителни отпадъци от ремонтната дейност;
- ☐ задължението на гражданите и фирмите да предават отпадъците от ремонтни дейности, когато са над определените от общината количества за предаване, на депа или други съоръжения за третиране на строителни отпадъци и условията за това.

✓ Изисквания относно системите за разделно събиране на отпадъци

Съгласно ЗУО системата за разделно събиране се организира в съответствие с принципа „разширена отговорност на производителя“ - чрез сключване на договори с организации по оползотворяване. На национално ниво са приети шест отделни наредби за управление на масово разпространените отпадъци (МРО):

- Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори
- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване
- Наредба за излезли от употреба моторни превозни средства

- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми

С оглед на новите европейски цели по отношение на текстилните отпадъци за 2025 г., е необходимо в схемата „разширена отговорност на производителя“ да бъде включен и този отпадъчен поток.

Наредбите поставят изисквания към производителите и вносителите на съответните продукти, които след тяхната употреба се превръщат в отпадъци, и определят възможните начини за прилагане на принципа „разширена отговорност на производителя“. В наредбите са посочени и ангажменти на кметовете на общините с оглед изграждане на системите за разделно събиране на МРО и намаляване на количествата депонирани отпадъци.

Ползите за общините от сътрудничеството с организациите по оползотворяването са свързани с намаляване количествата битови отпадъци, които общините иначе трябва да събират и третират, и с намаляване финансовите средства за това третиране.

В системата за разделно събиране на опасните битови отпадъци, които не попадат в обхвата на наредбите по управление на масово разпространените отпадъци се включват:

- кутии от бои и лакове от ремонтната дейност и остатъци в тях, градински химикали, вкл.
- пестициди, продукти от грижи за домашни животни, химически вещества и препарати,
- използвани в домакинствата вкл. дезинфектанти.

Те могат да се събират както чрез мобилни пунктове (специално оборудвани автомобили) и предварително оповестяване на графиците за населението, така и да се предават на площадките за предаване на разделно събрани отпадъци, които общините трябва да осигурят.

Изискванията по отношение на видовете рециклируеми отпадъци, целят подобряване на услугите за разделно събиране на отпадъците за потребителите и подпомагане на регионите за управление на отпадъците за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците. Следва да се подчертае, че нормата на ЗУО е достатъчно гъвкава и предоставя на общините възможност както да осигурят площадки общинска собственост за някои или за всички видове отпадъци, които домакинствата и фирмите могат да оставят безвъзмездно, така и да сключат договори с лица, които разполагат с площадки за един или няколко вида отпадъци. Осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други е задължение за всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общините, и при необходимост в други населени места, съгласно чл. 19, ал.3, т.11 от ЗУО. В случай, че не са осигурени, отчисленията за обезвреждане на отпадъците на депа се увеличават с 15 на сто за периода до осигуряването им.

✓ Финансови последици и стимули за общините, произтичащи от ЗУО

Съгласно Закона за управление на отпадъците, размерът на отчисленията за битови отпадъци по чл.64 от ЗУО намалява, когато целите в съответния регион за управление на отпадъците са изпълнени от общините, в съответствие с решението на общото събрание на регионалното сдружение за разпределение на задълженията между общините за изпълнение на целите, както следва:

- ☐ с 50 на сто за целите за повторна употреба и рециклиране по чл. 31, ал. 1, т. 1;
- ☐ с 50 на сто за целите за ограничаване на количествата депонирани битови биоразградими отпадъци, определени с наредбата по чл. 43, ал. 2;
- ☐ с 50 на сто за целите за повторна употреба и рециклиране по чл. 31, ал. 1, т. 3 - 6

съгласно сроковете в § 15, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби;

- ☐ с 50 на сто за целите за намаляване на депонираните битови отпадъци, съгласно сроковете в § 15, ал. 5 от преходните и заключителните разпоредби.

Намаленията в размера на отчисленията се прилагат независимо едно от друго. При неизпълнение на изискванията за осигуряване от общините на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци таксите за депониране се увеличават с 15%. Освобождаването от отчисленията за депониране представлява много съществен стимул за достигане на целите от общините.

✓ Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България, за периода 2021-2027 г.

Те са разработени в изпълнение на мярка 589 „Изготвяне на Национална стратегия във връзка с пакета за кръгова икономика от Програма за управление на правителството на Република България за периода 2017 –2021 г., като една от поставените цели (Цел 147) за постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, намаляване на депонирането и ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве. Разработването на стратегията и план за действие за периода 2021-2027 г. е част от мерките от пакета за преход към кръгова икономика на национално ниво. Планът за действие обхваща действия в следните области: • Производство, в т.ч. пакетиране на продуктите и производствени процеси; • Потребление; • Управление на отпадъците, което заема централно място в кръговата икономика, чрез прилагане на практика на йерархията на ЕС за отпадъците.; • Преход от отпадъци към ресурси – насърчаване на пазара на вторични суровини, в т.ч. суровини от изключителна важност Действия в областта на приоритетни области като рециклиране на пластмаси, управление на хранителните отпадъци, основни суровини, отпадъци от строителство и събаряне, биомаса и продукти на биологична основа, иновации, инвестиции и други хоризонтални мерки.

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА МЕСТНО НИВО

Илюстрирани са и наличните местни нормативни актове и стратегически документи за всяка една община от района:

НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ	Общинска наредба за УО	Общинска наредба за поддържане на чистотата и околната среда	Общинска наредба за поддържане на зелената система	Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината
Ардино	да	да	Да	
Джебел	да		Да	
Ивайловград	да	да	Да	
Кирково	да			
Крумовград	да			
Кърджали	да		Да	да
Момчилград	да	да	Да	да
Черноочене				

Приета е нормативна уредба на местно ниво в съответствие с чл.22 от ЗУО, която да детайлизира правата и задълженията на общинската администрация, на гражданите и юридическите лица по отношение на управление на отпадъците и съдържа ли тя минималните изисквания на ЗУО;

Все още се търси оптималното решение какви промени да се извършат в Наредбите за местните данъци и такси, за да отразят изискванията за използването на основите за всяка от услугите по чл.62 от Закона за местните данъци и такси и отчитайки разпоредбата, че количеството битови отпадъци е водеща основа за определяне на размера на таксата за битови отпадъци (чл.67, ал.4, ЗМДТ);

Необходимо е също така и да се предвидят промени в местните наредби, които да отразят избраните решения за постигане на нормативните цели за постигане на процентите отпадъци, подготвени за рециклиране и оползотворяване.

АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА РЕГИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Общините, включени във всеки от регионите по чл.49, ал.9 от ЗУО, създават регионална система за управление на отпадъците, състояща се от регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци. Регионалната система за

управление на отпадъците има за цел да постигне тяхното ефективно събиране, транспортиране и третиране и изпълнение на задълженията по чл. 19 от ЗУО чрез участие на общините. Общините, включени във всеки от регионите по чл. 49, ал. 9 от ЗУО, създават по реда на този закон регионално сдружение. Общото събрание на регионалното сдружение се състои от кметовете на участващите в него общини. Органи на управление на регионалното сдружение са общото събрание и председателят на сдружението.

Регионалното сдружение “За чисти Родопи” е сдружение с нестопанска цел на 8-те общини - Кърджали, Черноочене, Момчилград, Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград и Ивайловград. Сдружението е учредено на 23.04.2002 г., в гр. Кърджали, вписано с решение № 601 по фирмено дело 173/2002 в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел при Кърджалийски окръжен съд, БУЛСТАТ 108550577, данъчен номер 1096901204.

Основната му цел е опазване на околната среда от вредното въздействие на отпадъците чрез обединяване на усилията на общините – членки за осигуряване на инвестициите за изпълнение на нормативните функции и управленските отговорности.

Общото събрание взема решения за:

1. Избор на председател;
2. Приемане на нови членове в регионалното сдружение;
3. Даване становище за присъединяване на община към сдружение на общини;
4. определяне на отделните съоръжения за третиране на отпадъци, структурата и развитието на регионалната система за управление на отпадъци;
5. определяне на общините, които възлагат обществени поръчки за избор на доставчици и изпълнители по изграждането на елементите на регионалната система за управление на отпадъци, както и за представителността на общините в комисиите за провеждане на обществените поръчки;
6. разпределението на задълженията между отделните общини за изпълнение на целите по чл. 31, ал.1;
7. приемане на инвестиционна програма за развитието на регионалната система за управление на отпадъците;
8. определяне на реда и начините за събиране и разпределение на дължимата цена от потребителите на системата (общините-членове на регионалното сдружение);
9. даване на съгласие и определяне на цените в случаите, когато регионалната система за управление на отпадъците се ползва от общини извън регионалното сдружение или от други притежатели на отпадъци;

10. осъществяване на контрола на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и дейността на избрания оператор/и;
11. собствеността на регионалното депо и/или на съоръженията за третиране на отпадъци;
12. вътрешни правила за работа на сдружението;
13. други въпроси, свързани с дейността на регионалното сдружение.

Кметовете на две или повече общини, включени в регион по чл.49, ал.9, разработват обща програма за управление на отпадъците, в случай че задълженията, отговорностите и мерките, засягащи отделните общини, са ясно разграничени в програмата.

Органи на управление на РСУО са Общото събрание и председателят на сдружението. За председател Регионалното сдружение “За чисти Родопи” е определен кмета на община Кърджали, чийто правомощия са:

- представлява сдружението;
- изготвя дневния ред за заседанията на общото събрание;
- свиква и ръководи заседанията на общото събрание;
- поддържа достоверна информация за броя на жителите на общините-членове на регионалното сдружение, на основата на официалните данни от НСИ;
- организира и ръководи изпълнението на решенията на общото събрание;
- извършва други дейности, възложени му от общото събрание.

Общото събрание се провежда, ако на него присъстват кметовете на всички общини от Регионалното сдружение “За чисти Родопи”, членове на регионалното сдружение. В тези случаи общото събрание взема решения с мнозинство най-малко две трети от присъстващите кметове, които представляват най-малко две трети от жителите на всички общини - членове на регионалното сдружение. При липса на кворум събраниято се отлага за един час по-късно и се провежда, ако на него присъстват най-малко две трети от кметовете и те представляват най-малко две трети от жителите на всички общини-членове на регионалното сдружение. В тези случаи общото събрание взема решения с единодушие. Председателят на сдружението участва в гласуванията на общото събрание наравно с останалите кметове на общини. За проведените заседания на общото събрание се съставят протоколи, които се подписват от неговия председател и от присъстващите кметове.

Община Кърджали е водеща община в Регионално сдружение „За чисти Родопи”- регионално сдружение за управление на отпадъците на 8 общини от Източните Родопи – Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград и Черноочене. Регионалното съоръжение за дейността по третиране на отпадъците - подготовка за рециклиране, оползотворяване и

обезвреждане на отпадъците е Регионален център за управление на отпадъците, разположен на територията на община Кърджали. Регионален център за управление на отпадъците Кърджали / РЦУО Кърджали/, е общинска собственост и представлява комплексен обект, съвкупност от различни инсталации за третиране на отпадъци, обслужващ населението на осем общини.

Разпределение на услугите, които общините-членки ще изпълняват самостоятелно и в РСУО		
Отговорности на кметовете на общини, съгласно ЗУО	Начин на изпълнение самостоятелно	В обхвата на РСУО
1. осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;		
2. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;		
3. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;		
4. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;		
5. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;		
6. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните		

отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;		
7. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;		
8. изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 от ЗУО на общото събрание на регионалните сдружения по чл.24, ал. 1 от ЗУО и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;		
9. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;		
10. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;		
11. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-		

голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;		
12. почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12;		
13. осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15 чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;		
14. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община		
15. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.		
16. Провеждане на обществени поръчки за избор на доставчици и изпълнители по изграждането на елементите на РСУО		
17. Провеждане на процедури по избор на оператор/и на РСУО		
18. утвърждаване на единна цена за третиране на отпадъка, постъпил в РСУО		
19. Регионална програма за управление на отпадъците на РЕГИОН Кърджали за общините Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград и Черноочене.		

20.Приемане на инвестиционна програма за развитието на РСУО		
21.Определяне на реда и начините за събиране и разпределение на дължимата цена от потребителите на РСУО (общините, членове на РСУО)		
22.Определяне на цените и сключване на договори с външни ползватели на РСУО		
23. Осъществяване на контрола на експлоатацията на РСУО и дейността на избрания оператор		
24. Закриване и рекултивация на излезли от експлоатация депа и нерегламентирани сметища		

Съгласно ЗУО, общините част от регионалното сдружение, регулярно провеждат общо събрание, при което са взети решения за освобождаване на натрупаните отчисления за изграждане на клетка 1; клетка 2 и клетка 3, както и съпътстващата инфраструктура.

За постигане на по-високо ниво на рециклиране и оползотворяване, съгласно целите заявени към чл.31, ал.1 от ЗУО, за регионалната система ще бъдат необходими допълнителни мерки свързани с развитието на инфраструктурата за управление на битови отпадъци на ниво региона, например инсталация за сепариране; инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителни отпадъци и др.

✓ Основни изводи и препоръки

Важно е да се отбележи, че съгласно нормативните изисквания към чл.21, ал. 1 от ЗУО, членовете на регионалното сдружение е необходимо да предприемат действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за изграждане на ново съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци.

Особено важно за осигуряване на устойчивост на системата е членовете на регионалното сдружение да утвърждават тръжната документация и да имат представители в комисиите по ЗОП, с които се избират операторите на регионалните съоръжения и цената на третиране на тон.

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ, В Т.Ч. ПРИЛАГАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ФУНКЦИИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И МЕСТНИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Дадена е картина на наличните ресурси по общини за планиране, организация и контрол по изпълнението на дейностите с отпадъци.

ЕКСПЕРТИ	Началник отдел ООС	Старши експерт ООС	Главен експерт ООС	Гл.специалист ООС	Специалист ООС	Общинско предприятие дейност чистота
Ардино	1	1	1	1		
Джебел				1		22
Ивайловград			1	1		
Кирково				1		БКС
Крумовград				1	1	Да
Кърджали		2			1	ОБЧ ЕООД
Момчилград	1	1	1			
Черноочене						

Общинската политика за отпадъците - изготвяне на планови и нормативни документи в областта на управлението на отпадъците се извършва с помощта на външни експерти.

> Дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на отпадъци се извършват от общински предприятия или се възлагат по реда на ЗОП;

>Разработването на годишни план-сметки, определяне на годишните такси за свързаните с отпадъци услуги и други - се извършват в общинските администрации, но има нужда от материални ресурси за създаване на необходимите информационни системи и обучение на ползващите ги служители;

> Дейностите по наблюдение и контрол - извършване на контрол и инспекции, в т.ч. превантивен, текущ и последващ контрол, и координация с други органи, налагане на санкции се извършват от общинската администрация.

> Дейностите за информиране и привличане на обществеността - обществени консултации и привличане на обществеността, информационно-разяснителни дейности и кампании - се подпомагат от общинската администрация, но има нужда от привличане на неправителствени и други организации, поради ограничените възможности на едни и същи общински служители.

Необходимо е да се определят мерки за повишаване на квалификацията на общинските служители и набавяне на информационни ресурси за работата им - компютърни системи, софтуери, обучение за ползване, издаване на идентификационни карти и други средства за набиране на данни и информация.

В голямата си част управлението на отпадъците е делегирано на основните административни единици в общините-дирекции и отдели. В ЗУО и по-специално чл.19

са разгледани и подробно разписани задълженията на общините по управление на отпадъците. В съответствие с тези задължения е анализиран институционалният капацитет на общините от региона с акцент върху контролните им функции.

В обобщен вид, функциите за управление на отпадъците могат да бъдат групирани в следните направления за компетентност:

- Функции по политики за отпадъците – разработване на общински програми и нормативни документи;
- Функции по предоставяне на услуги – дейности по събиране и третиране на отпадъците, разработване на годишни бюджети и определяне на годишните такси за предоставяне на услугата.
- Функции по наблюдение и контрол – извършване на контрол и инспекции, в т.ч. превантивен, текущ и последващ контрол и координация с други органи.

Препоръки от НПУО 2021-2028 за подобряване на общинския контрол по управление на отпадъците

Националното законодателство ясно разграничава и регламентира отговорностите на институции на централно и местно ниво по отношение извършването на инспекции и контролна дейност на отпадъци.

Необходимо е общините да изготвят годишен план и годишен отчет за контролната дейност по отпадъците, които да се одобряват от ръководството на общината, а резултатите от контролната дейност да се публикуват периодично на интернет страницата за осведомяване на обществеността.

Съгласно НПУО 2021–2028г., за повишаване капацитета на общините за изпълнение на функциите с отпадъци и особено за подобряване на контрола е необходимо:

- Назначаване на допълнителни служители, вкл. служители, занимаващи се основно с управление на отпадъците в общинските администрации;
- Непрекъснати обучения на общинските служители, включително на новопостъпващи в сектор отпадъци, като за целта МОСВ може да разработи проекти по различни финансиращи програми;
- Запазване високото ниво на квалификация на служителите, чиято резистентност на обучение в рамките на МОСВ и различни проекти;
- Осигуряване на достатъчно автомобили с цел повишаване мобилността и възможност за извършване на планирани и внезапни проверки от общинските администрации.

✓ Изводи и препоръки

В общините част от регион Кърджали няма обособени отдели, които да се занимават само с управлението на отпадъците. Контрола по управление както на отпадъците, така и по други политики по опазване на околната среда се изпълняват от съответните административни звена към общинските администрации.

- Функциите на структурните звена в общинските администрации осигуряват в голяма степен възможностите с нормативната уредба правомощия.
- Необходимо е да се запази високото ниво на квалификация на служителите, чрез система на обучение за различни проекти.

АНАЛИЗ И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗАМЪРСЕНИ В МИНАЛОТО ПЛОЩАДКИ ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОСЪЩЕСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

На територията на община Джебел няма официално депо, което да е закрито. През 2017 е изчистено временното място за отпадъци с идентификатор 12468.2.38

За всички останали общини, на чиито територии е имало отредени депа за отпадъци, тези общински депа са закрити в рамките на програмата ИСПА, като и последващия мониторинг е по същата програма.

На територията на РЦУО Кърджали има една запълнена клетка, чиято експлоатация е преустановена - това е клетка 1.

Също така все още не е издаден акт 16 за завършване на рекултивацията на старото общинско депо на община Кърджали, което е на територията на РЦУО Кърджали. Към момента има издаден акт 15 от ЗУТ.

✓ Изводи и препоръки:

Няма необходимост от допълнителни мерки за изпълнение на изискванията на националното законодателство относно депата за отпадъци с преустановена експлоатация на територията на регионалните общини.

За община Кърджали е необходимо да актуализира проекта за рекултивация на база на реалното състояние на запълнената вече клетка 1 и да кандидатства за финансиране за нейната крайна рекултивация.

✓ Описание на общинските депа в обхвата на анализа

Регионален център за управление на отпадъците РЦУО Кърджали

Към настоящия момент на площадката на РЦУО Кърджали са изградени и функционират следните подобекти:

1. Клетка № 1 за депониране на отпадъци
2. Ограда на РЦУО Кърджали;
3. Административно-битова сграда;
4. Контролно-пропускателен пункт;
5. Трап за дезинфекция и фундамент за кантар;
6. Площадка за опасни отпадъци - карантинна зона;
7. Площадкова ВиК-мрежа;
8. Площадково ел. захранване и районно осветление;

9. Пречиствателно съоръжение за отпадъчни води;
10. Трафопост тип БКТП 1х400 kVA/20/0,4 kV;
11. Система за улавяне и отвеждане на газ до газстанцията /факел/-частта: колектор, шахта за кондензоотделител и газстанцията /факел/;
12. Система за събиране на инфилтрат от Клетка 1 и оросителна система;
13. Резервоари за питейна вода и вода за ПП-нужди;
14. Подпорна стена към ограда;
15. Станция аз гориво;
16. Автомивка;
17. Площадка /склад/ за инертни материали;
18. Вертикална планировка;
19. Вход депо и пътища и паркоустройство и Външен водопровод за захранване с питейна вода.
20. Мониторингови кладенци
21. Клетка 2 за отпадъци, югозападно от Клетка 1;
22. Втори ретензионен басейн за инфилтратни води РБ2, разположен в площадката на РЦУО Кърджали, съгласно проектно решение на избрания изпълнител.
23. Обслужваща инфраструктура за Клетка 2 – противопожарен водопровод, площадково електрозахранване и районно осветление , газов колектор / само проектиране, без изграждане/, оросителна система , дренажен колектор инфилтрат , асфалтов път за достъп на сметовозните коли , канавки за отвеждане на повърхностните води в обхвата на клетката;
24. Клетка 3 за отпадъци, югозападно от Клетка 2;
25. Обслужваща инфраструктура за Клетка 3– противопожарен водопровод, площадково електрозахранване и районно осветление , газов колектор / само проектиране, без изграждане/, оросителна система , дренажен колектор инфилтрат , асфалтов път за достъп на сметовозните коли , канавки за отвеждане на повърхностните води в обхвата на клетката;
26. Система за видеонаблюдение за цялата площадка на РЦУО Кърджали;
27. Изграждане на 1 брой мониторингов кладенец за контрол на емисиите в подземните води в долната южна част на площадката на РЦУО Кърджали, в рамките на терена, отреден за компостираща и сепарираща инсталация.

За РЦУО Кърджали е с изградена система за електрозахранване и водозахранване, за

които са сключени договори с експлоатационните дружества за техническата инфраструктура.

Към настоящият момент оператора на депото „Зауба“ ЕАД, съгласно Договор № 17975-03/25.06.2021 г., сключен между Община Кърджали като Възложител и „Зауба“ ЕАД като Изпълнител, който изпълнява условията от комплексното разрешително по експлоатацията, закриването, поддръжката и след експлоатационните грижи за площадката на депото, съгласно сключен Договор за възлагане на обществена поръчка от 2016 г. със срок на изпълнение 60 месеца.

✓ Изводи и препоръки

На основата на анализираната информация в анализа се правят основни изводи относно старите депа и се идентифицират най-приоритетните мерки относно старите общински депа и се изготвят препоръки за мерки, които да се включат в плана за действие към програмата на общината за управление на отпадъците, например:

- > осигуряване на актуална информация за старите депа на общината;
- > проучване и изготвяне на проекти за закриване рекултивация;
- > осигуряване на финансиране;
- > осигуряване на общинска структура/оператор, който да осъществява следексплоатационните грижи и мониторинг съгласно нормативните изисквания;
- > изготвяне на общински регистър на депата с отпадъци, в т.ч. закрити и рекултивирани.

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ВЪВЕДЕНИТЕ СХЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ПРИНЦИПА НА „ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И „ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА”

✓ Изясняване на същността на принципите „Замърсителят плаща” и „Разширена отговорност на производителя” и приложението им в общината

Принципът „Замърсителят плаща” е заложен в договора за създаване на Европейската общност и най-общо изисква:

- Причинителят и притежателя на отпадъци да ги управлява по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- Причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;

- Разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве , свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;

- Разходите за третиране и транспортиране са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъци.

Този принцип се прилага за битовите отпадъци (с изключение на 6 групи МРО) към домакинствата и на другите лица, които генерират подобни на битовите отпадъци и за отпадъци, подобни на битовите, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, но образувани от други източници. Задължени лица са домакинствата и лицата, които образуват битови отпадъци и подобни на битовите отпадъци. Задължените лица заплащат такса-битови отпадъци, с приходите от която се финансира функционирането на схемата. Понастоящем размерът на таксата се определя масово като промил от данъчната оценка/отчетната стойност на имотите на гражданите, фирмите и институциите, което води до неспазване на принципа „замърсителят плаща“. През 2017 г. бе приет ЗИД на ЗМДТ, с който бяха въведени нови основи за определяне на такса битови отпадъци. След няколко отлагания, към настоящия момент за стартова година на новия механизъм за определяне на такса-битови отпадъци е приета 1.01.2024 г.

Принципът „Замърсителят плаща“ се прилага и за утайки от ПСОВ, генерирани в резултат на отвеждането и пречистването на битови отпадъчни води от домакинствата и от други източници. При тази схема лицата, които ползват услугите по отвеждане и пречистване на отпадъчни води в т.ч. и третиране на утайки от ПСОВ, в съответствие с принципа „замърсителя плаща“, заплащат пълните разходи за тази услуга. Задължените в схемата лица заплащат услугите чрез такса за отвеждане и пречистване на отпадъчните им води в т.ч. за третиране на утайките им, която се изчислява на базата на количеството на доведени и отведени отпадъчни води и разходи за дейността. Таксите се определят от оператора на ВиК системите и се утвърждават от Комисията за енергийно и водно регулиране, в съответствие с нормативната уредба на национално ниво.

Принципът на схемата за „Разширена отговорност на производителя“, съгласно последните изменения на ЗУО е набор от мерки, предприети с цел да гарантират, че производителите на продукти носят финансова отговорност или финансова и оперативна отговорност за управлението на отпадъците като етап от жизнения цикъл на продукта след превръщането му в отпадък.

Схемата за разширена отговорност на производителя (РОП) се прилага успешно по отношение на 6 групи масово разпространени отпадъци (МРО): опаковки (от 2004 г.); ИУМПС (от 2005 г.); ИУЕЕО (от 2006 г.); отпадъчни масла и нефтопродукти (от 2006 г.); батерии и акумулатори (от 2006 г.); и гуми (от 2011 г.). При тази схема, лицата, пускащи на пазара продукти, които се превръщат в МРО, са задължени по силата на ЗУО и специфичните наредби за постигане на количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на МРО, определени в Наредбите за всеки вид МРО. Тези лица се представляват от лицензирани организации - Организации за оползотворяване на МРО, които са регистрирани в публично достъпни регистри.

Общините са нормативно задължени да организират дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или да оказват съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци (опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства, електронно и електрическо оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми). Кметът организира контрола за изпълнението на договори с организации по оползотворяване или с други лица, притежаващи разрешения по ЗУО, свързани със системите за разделно събиране на масово разпространените отпадъци

✓ **Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират подобни на битовите отпадъци**

Схемата се прилага за битовите отпадъци от домакинствата (с изключение на 6 групи МРО) и за отпадъци, подобни на битовите, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, но образувани от други източници. Задължени лица са домакинствата и лицата, които образуват битови отпадъци и подобни на битовите отпадъци. Задължените лица заплащат такса-битови отпадъци, с приходите от която се финансира функционирането на схемата.

Общините са отговорни да осигурят :

1. всички елементи на системата за събиране, транспортиране и последващо третиране в инсталации и съоръжения на битовите отпадъци;
2. закриване и рекултивация на депата за битови отпадъци с преустановена експлоатация; с
3. събиране на строителните отпадъци от ремонтни дейности и от разрушаване на сгради, генерирани от домакинствата и други обекти в малки количества;
4. оказване на съдействие на Организациите по оползотворяване на МРО, например чрез определяне на местата за разполагане на контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки, както и на други елементи от системите за събиране на МРО;
5. организиране на общинските системи за разделно събиране на отпадъците от хартия, метал, пластмаса и стъкло;
6. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци и биоотпадъци;
7. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци от бита и от ремонтна дейност на домакинствата и др.отпадъци във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други

населени места;

8. определяне на изискванията към площадките за пунктовете за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло и създаване и поддържане на регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци;
9. определяне на размера на таксите за услугите, свързани с битовите отпадъци и събирането на приходите от таксите;
10. осъществяване на контрол за спазване на изискванията от домакинствата и другите задължени лица в схемата;
11. осъществяване на контрол за изпълнението на договорите от лицата, на които общината е възложила различни дейности, свързани с изпълнение на услуги по събиране и третиране на битовите отпадъци, за строителството на съоръжения за третиране на битови отпадъци, доставката на машини и съоръжения и др.

✓ Изводи и препоръки

В РСУО Кърджали се прилагат всички схеми за управление на отпадъците в съответствие с националното законодателство в т.ч.: отговорност на причинителя и притежателя за образуваните отпадъци при производството на стоки и услуги; разширена отговорност на производителя относно 6 групи масово разпространени отпадъци и схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират подобни на битовите отпадъци.

Проблемно е получаването на максимални количествени резултати от прилагането на тези схеми, с които да се подпомогне постигането на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците. Това би се подпомогнало чрез създаването на типови договори, с включени в тях количествени параметри, с организациите по оползотворяване на МРО, които да се ползват от всички регионални общини и периодични - 2 пъти/годишно регионални срещи на отговорните служители на общините за обмяна на добър опит. .

АНАЛИЗ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА И ТЕХНИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Представена е резюмирана информация за притежаваните съдове и транспортни средства от общините, които изпълняват по стопански начин дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците на своята територия. Останалите общини ползват ресурсите на дружествата с регистрационен документ за тези дейности по чл. 35 от ЗУО, с които са сключили договор по реда на ЗОП.

СЪДОВЕ И ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ ОБЩИНА АРДИНО					
		Брой	Година на придобиване	Състояние	Планирани или одобрени от общинския съвет за закупуване
1	Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци	-	-	-	-
2	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци	5	Спец . автомобил „Мерцедес“ - 2001г.	добро	няма
3	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци		Спец. автомобил „Форд“ – 2019г.	Мн. добро	188 000лв.
4	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци		Спец. автомобил „Ивеко“ – 2020г.	Мн. добро	129 084 лв.
5	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци		Спец. автомобил „Форд Тръгс“ – 2020г.	Мн. добро	216 036 лв.
6	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци		Двухраменен контейнеровоз – 2022г.	Мн. добро	183 000 лв.
7	Транспортни средства за събиране на СО	1	Двухраменен контейнеровоз – 2022г.	Мн. добро	183 000 лв.
8	Транспортни средства за събиране на биоотпадъци	0			
9	Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал,	Тип „Бобър“ за пластмаса – 40 бр.	2021г.	Мн. Добро	33 900 лв.
10	пластмаса стъкло	Кофи 240 л. за			

11		стъкло – 50 бр.			
		Тип „Бобър“ за стъкло – 10 бр.			
12	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки	0			
13	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци	0			

ДАННИ ОТНОСНО СЪДОВЕ И ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА

	ОБЩИНА ДЖЕБЕЛ	Брой	Година на придобиване	Състояние	Планирани или одобрени от общинския съвет за закупуване
1	Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци				
2	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци	1	2005	в движение	
3	Транспортни средства за събиране на СО				
4	Транспортни средства за събиране на биоотпадъци				
5	Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло				
6	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки				
7	и Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци				

ДАННИ ОТНОСНО СЪДОВЕ И ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА					
	ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД	Брой	Година на придобиване	Състояние	Планирани или одобрени от общинския съвет за закупуване
1	Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци				
2	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци	1	2023	добро	
3	Транспортни средства за събиране на СО				
4	Транспортни средства за събиране на биоотпадъци				
5	Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло				
6	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки				
7	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци				
Средства, притежавани от общината					
	ОБЩИНА КИРКОВО	Брой	Година на придобиване	Състояние	Планирани или одобрени от общинския съвет за закупуване
1	Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци	0	0	0	0
2	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци	3	2019	добро	0
3	Транспортни средства за събиране на СО	0	0	0	
4	Транспортни средства за събиране на биоотпадъци	0	0	0	0

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

5	Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло	0	0	0	0
6	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки	0	0	0	0
7	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци	0	0	0	0
	ОБЩИНА КРУМОВГРАД	Брой	Година на придобиване	Състояние	Планирани или одобрени от общинския съвет за закупуване
1	Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци	138	2015г. и 2016г.	50% от тях са неизползваеми	За 2023г. не
2	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци	4	2013г., 2013г., 2019г.2021г.	използваеми	За 2023г. не
3	Транспортни средства за събиране на СО	1 /самосвал/	2016г.	използваем	За 2023г. не
4	Транспортни средства за събиране на биоотпадъци	0			
5	Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло	393	2020г.	използваеми	За 2023г. не
6	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки	0			За 2023г. не
7	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци	0			За 2023г. не
ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД					
Средства, притежавани от общината					

№		Брой	Година на придобиване	Състояние	Планирани или одобрени от общинския съвет за закупуване
1	Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци	70	2015	Добро	
2	Транспортни средства за събиране на битови отпадъци	3	2016 2019 2021	Добро Отлично Отлично	
3	Транспортни средства за събиране на СО				
4	Транспортни средства за събиране на биоотпадъци				
5	Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло				
6	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки	3 конт.			
7	Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци				

Регионалните общини са с голямо желание и определят висок приоритет да осигурят съвременна инфраструктура за отпадъци, като основната пречка пред тях е финансова - осигуряване на капиталовите инвестиции.

Осигурената, изградената и в процес на планиране, осигуряване и изграждане инфраструктура не е достатъчна за третиране на отпадъците на територията на общината и за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, поставени пред местните власти.

Необходима е допълнителна инфраструктура за подобряване на услугите и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, както следва:

- За разделно събиране, транспортиране и третиране на рециклируемите потоци битови отпадъци
- За разделно събиране, транспортиране и третиране на генерираните

биоотпадъци

- За разделно събиране, транспортиране и третиране на генерираните строителни отпадъци
 - Предвид неголямото количество ПСОВ в региона, близостта на двете изградени ПСОВ в Кърджали и Момчилград и съответно генерираните от тях утайки се предвижда третирането им на РЦУО Кърджали.
- Използваното от РСУО Кърджали депо отговаря на нормативните изисквания; То е разположено на територията на РЦУО Кърджали. Ползва се на практика от всички общини-членки на РСУО Кърджали. Развитието му се планира от Община Кърджали. Към момента стартира ползването на две новопостроени клетки - 2 и 3, които са с капацитет 132 120 куб. м. за Клетка 2 и 192 893 куб. метра. за Клетка 3. При постигнат коефициент на компактиране възможното количество за депониране в тях е 423000 тона отпадък. Тези клетки следва да поемат и временно съхраненото количество отпадък в РЦУО от около 150000 тона, следователно остатъчният построен капацитет към момента е ок. 273000 тона или за около 6 години. Ако се изгради сепарираща инсталация и временно съхраненият отпадък се пресортира, този срок би могъл да се увеличи. След 2026 година следва да се пристъпи към проектиране и изграждане на клетки 4 и 5 на регионалното депо в РЦУО Кърджали.

✓ Претоварни станции

По програмата ИСПА е правено проучване за целесъобразността от изграждане на претоварни станции. Предвидени са 4 претоварни станции, съответно на територията на общините Ивайловград, Крумовград, Ардино и Кирково.

И четирите претоварни станции не са построени, като строежът им е спрял с акт 10 по ЗУТ.

Целесъобразно е дострояването им, като където е възможно интегрирането им с общински площадки за разделно приемане на отпадъци от гражданите и за складиране на разделно събраните биоотпадъци и строителни отпадъци в тези общини.

✓ Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци

Не са правени проучвания, съответно не са изградени инсталации за третиране на биоразградими отпадъци.

Единствено община Кърджали е разработвала инсталация за анаеробно третиране на хранителни отпадъци по програма от Южна Корея, но тя е с недостатъчен капацитет.

Предвид малките количества биоотпадъци от седемте регионални общини / под 1000 тона годишно/ се налага становището, че е необходимо изграждане на регионална инсталация за компостиране на територията на РЦУО Кърджали,

която да се ползва от общините Кърджали, Ардино, Джебел, Момчилград, Кирково, Крумовград и Черноочене и Ивайловград. Прогнозният капацитет на регионалната компостираща инсталация е 12000 т/годишно, от които 7500 т/годишно са зелени отпадъци и 4500 т/годишно са хранителни отпадъци.

Това решение се благоприятства и от факта, че произведеният компост ще има сигурна област на приложение за рекултивацията на клетките на РЦУО Кърджали. .

✓ **Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци**

Към момента няма построена на територията на РСУО Кърджали инсталация за преварително третиране на битови отпадъци. Планирана е такава на територията на РЦУО Кърджали. Поради неголямото годишно количество на 7-те регионални общини, без Кърджали - за всяка една от тях под 4000 т/година или средно за община от 2652 т/годишно- е нецелесъобразно изграждането на сортиращи инсталации на тяхна територия. По-практично би било осигуряването на висока степен на разделно събиране на биоразградимите отпадъци, строителните и инертните отпадъци и масово разпространените отпадъци и намаляване на потока смесени битови отпадъци, които да се транспортират до РЦУО Кърджали.

При достигане на максималната висока степен на разделно събиране, очакваният поток смесен битов отпадък за сепариране би бил около 15000 т/годишно, но като се има предвид, че е необходимо време за достигане на този максимален коефициент на разделно събиране, както и че е необходимо пресортиране и на временно съхранения отпадък в РЦУО Кърджали е разумно да планира капацитет на сортиращата инсталация от около 30 000 т/годишно.

✓ **Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци, които общината е осигурила за населени места над 10 000 жители**

Съгласно ЗУО нормативно задължение за такъв център имат общините с населени места с население над 10000 жители- за РСУО Кърджали такава площадка е задължителна само град Кърджали.

В Община Кърджали има 2 общински площадки за приемане на отпадъци от гражданите, построени по проект от ИСПА, които са с малка площ и имат нужда от реконструкция.

За постигане на висока степен на разделно събиране на отпадъците, останалите общини / или дружествата, на които са възложили дейността/ следва да разполагат с площадка за съхранение на разделно събраните отпадъци до предаването им за по-нататъшно оползотворяване. В случай, че тези площадки са удобни и близо до населените места, е възможно складирането да се интегрира и с общинска площадка за безвъзмездно приемане на отпадъци от гражданите - рециклируеми, едрогабаритни, зелени и строителни отпадъци, излязло от употреба електронно и електрическо оборудване.

✓ **Пунктове за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал пластмаса и стъкло**

Този вид инфраструктура не се осигурява от общината, а е изцяло бизнес инициатива. Тъй като количествата битови отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, които се събират в тези пунктове и се предават за рециклиране, се отчитат при изпълнение на целите за рециклиране на битовите отпадъци от общината, е необходима всяка община да е информирана относно фирмите, които имат разрешителен документ по реда на ЗУО да извършват тази дейност, както и отчет от тях за събраните количества. Отделно общината следва да създаде регистър за тези пунктове, който да обяви на населението, както и да определи технически или други изисквания за дейността им.

В община Кърджали се поддържа и обявява регистър на площадките:

Регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон

№ по ред	Търговец	Адрес на търговеца	Адрес на площадката
1	"Дамянов Сървиз" ЕООД	гр. София, район Възраждане, Три уши №107, блок 8, ап.10	гр. Кърджали, източна промишлена зона в индустриален район Ж. П. гара
2	"Феникс Комерс" ЕООД	гр. Кърджали, кв. "Възрожденци", бл.45, ап.62	гр. Кърджали, складово промишлена зона - район Ж. П. гара
3	"Феникс -Т" ЕООД	гр. Кърджали, бул. "Беломорски", №75, ап.23	гр. Кърджали, ул. "Родопи"
4	"Екобултрейд" ЕООД	гр. Кърджали, ул. "Миньорска" №6, блок Роза, ап.3	гр. Кърджали, кв. Гледка, стопански двор
5	"Ленд Стийл" АД	гр. Кърджали, ул. "Язовирска" №8	гр. Кърджали, промишлена зона "Изток"
6	"Турува" ЕООД	гр. Кърджали, промишлена зона "Изток", база Петрол	гр. Кърджали, промишлена зона "Изток"
7	"Ровотел Стийл" ООД	гр. Нови искър, ул. "Кременица" №2, обл. София	гр. Кърджали, поземлен имот №40909.122.46

Община Ивайловград е издирила и работи с една такава площадка на своята територия.

Такива площадки биха допринесли за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на общините, тъй като те ползват икономическата заинтересованост на населението за разделно предаване на рециклируеми отпадъци.

- ✓ **Площадки/места за предаване на ИУЕЕО, излезли от употреба гуми, негодни за употреба акумулатори, отработени масла, включени в системата на организации за оползотворяване на МРО или индивидуално изпълняващи цели за МРО**

Тези площадки се осигуряват от организациите за оползотворяване на МРО. Силно препоръчително е за общините да включат в договорите си с тях задължително изисквания за предоставяне на отчети от тях относно площадките и събраните в тях количества, тъй те благоприятстват постигането на нормативните цели за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци, които общините следва да постигнат.

- ✓ **Инсталации за оползотворяване на сметищен газ**

Такава инсталация не е построена на регионалното депо в РЦУО Кърджали. Силно препоръчително е заедно с проекта за крайна рекултивация на клетките на депото да се възложи обследване на калоричността и състава на сметищния газ от депото и оценка за целесъобразността от изграждането на такава инсталация.

- ✓ **Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци**

По пилотен проект , финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество Гърция-България 2007-2013г. са закупени от всички общини съдове за домашно компостиране, които са разположени по домакинствата. Ефектът от проекта е повече поучителен за това каква да бъде мотивацията на гражданите, за да ги ползват. Разумно е да се предвиди домашното компостиране за отделените общини от РЦУО Кърджали - Крумовград, Ивайловград, Кирково, Ардино.

- ✓ **Инфраструктура за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци**

Общините от РСУО Кърджали полагат усилия и са осигурили съдове и техника за събиране на смесени битови отпадъци , която обслужва над 90% от населението на съответната община. Изключение са много малките населени места, разположени в планинските части, с население по-малко от 10 жители.

Препоръчва се организиране на обучения и представяния от регионалното сдружение на съвременните съдове за сметосъбиране, както и определяне на критерии относно избора на оптимални такива.

- ✓ **Съдове и транспортни средства за събиране на отпадъци от сгурия и пепел**

В общините Джебел и Момчилград се извършва разделно събиране на пепел и сгурия, чрез специални контейнери, разположени до тези за битови отпадъци.

- ✓ **Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса стъкло**

Ползват се контейнерите на организациите, с които е сключен договор.

✓ **Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки**

Към момента на изготвяне на програмата общините Кърджали и Момчилград са сключили предварителни договори за разделно събиране на обувки и текстил.

Предвид интереса на разположените на по-далечно разстояние от РЦУО Кърджали общини да транспортират минимално количество смесен битов отпадък към регионалния център, е препоръчително да сключат договори с организация за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки. Проблем е, че организациите за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки нямат икономически интерес да обслужват малките регионални общини.

Препоръчително е близко разположените една до друга регионални общини да сключат съвместен договор с една и съща организация, за да завишат потенциалния интерес.

✓ **Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци**

Към момента няма закупени такива. Силно препоръчително е планирането на системи за разделно събиране и определяне на броя и капацитета на необходимите съдове. Като се има предвид, че се ползват сезонно - от април до октомври, препоръчително е ползването на един и същ тип съдове - например контейнери 4 или 6 кубикови - за разделно събиране на биоразградимите и на строителните отпадъци, боядисани съответно в зелен и друг цвят, които да се обслужват от едни и същи контейнеровози.

✓ **Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита**

Общините от регион Кърджали нямат въведени системи за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата, освен за опасните масово разпространени отпадъци, за които има сключени договори с организации за оползотворяване на МРО.

Няма изградени системи за разделно събиране на опасни отпадъци от бита, поради факта, че след това няма къде да се предадат за третиране в България, а третирането в чужбина е твърде скъпо.

Предвид малкото количество, този въпрос не е приоритетен за периода на тази регионална програма.

✓ **Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване**

Кметът на общината е отговорен за:

- Организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община. (чл. 19, ал. 3, т. 5 от ЗУО)
- Предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното

премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влягане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. (чл. 10, ал. 4 от ЗУО)

При всички останали случаи, отговорността за управление на строителните отпадъци е на възложителя на строителството/премахването на строежите в съответствие с принципа „замърсителят плаща“.

Организацията на дейностите по третиране и транспортиране на строителните отпадъци на територията на общините от регион КЪРДЖАЛИ се извършва, както следва:

АРДИНО Общината е предвидила площадка, на която да се донасят строителните отпадъци от района, но няма организирано събиране. Общината има потенциал да генерира допълнителни количества строителни отпадъци, поради върнати военни имоти, подлежащи на разрушаване.

ДЖЕБЕЛ Няма разделно събиране на строителните отпадъци, депонират се в РЦУО Кърджали, заедно с битовите отпадъци.

ИВАЙЛОВГРАД Общината ползва организирана площадка от бивша кариера с кантар, стоманобетонени клетки, ограда и подходяща настилка за прием на строителни отпадъци.

КИРКОВО Строителните отпадъци, изхвърляни от домакинствата в контейнерите за битови отпадъци се депонират заедно с битовите отпадъци

КРУМОВГРАД Общината е предвидила площадка, на който да се складират с цел третиране строителните отпадъци, няма система за разделното им събиране. Общината има потенциал да генерира допълнителни количества строителни отпадъци, поради върнати военни имоти, подлежащи на разрушаване.

КЪРДЖАЛИ Образуваните строителни отпадъци на територията на общината са предимно от юридически лица от строителна дейност. Малка част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите. Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им. По принцип се декларират само количествата, за които строителни фирми и инвеститори се обръщат към общината за посочване на място и условия за депонирането им. Депонирането на строителните отпадъци от домакинствата, изхвърлени в контейнерите за битови отпадъци се извършва на РЦУО Кърджали

МОМЧИЛГРАД На територията на общината няма изградена инфраструктура за третирането на отпадъци от строителството и разрушаването.

Генерираните количества строителни отпадъци се извозват на регионалното депо в РЦУО Кърджали, заедно с битовите. Общината има потенциал да генерира допълнителни количества строителни отпадъци, поради върнати военни имоти, подлежащи на разрушаване.

ЧЕРНООЧЕНЕ Строителните отпадъци, изхвърляни от домакинствата в контейнерите за битови отпадъци се депонират заедно с битовите отпадъци

ЗА ВСИЧКИ ОБЩИНИ Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им. Декларират се количествата, за които строителните фирми са се обърнали към община за посочване на място и условия за депонирането им.

Друг сериозен проблем е и това, че много отпадъци от тези дейности се изхвърлят нелегално край населените места и край междуселищните пътища. За строителните обекти е характерно разделянето на строителните отпадъци и земните маси от битовите отпадъци ако е имало такива.

Силно препоръчително е организирането на система за разделно събиране на генерираните строителни отпадъци, шредерирането им, предаването на арматурното и друго желязо и метали за рециклиране и ползване на наситнените фракции за обратни насипи на нарушени терени и междуселски пътища.

✓ **Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ**

На територията на регион Кърджали има две ПСОВ - на община Кърджали и община Момчилград. Няма конкретни данни за генерираните утайки от дейността им. Предвид близостта на двете общини до РЦУО Кърджали, следва да се търси оползотворяването и обезвреждането им там.

✓ **Други инсталации и съоръжения за третиране на отпадъци**

Не се цитирани от общините инсталации, съоръжения или площадки, за дейности със специфични отпадъчни потоци.

✓ **Основни изводи и препоръки**

- > Приоритетно е за общините от РСУО Кърджали да предприемат дейности за въвеждане на:
 - > Системи за разделно събиране на биоотпадъците
 - > Системи за разделно събиране на строителните отпадъци
 - > Изграждане на регионално съоръжение за третиране на биоотпадъците на територията на РЦУО Кърджали, предвид определящото количество, генерирано от община Кърджали и гарантираното ползване на произведения компост.

- > Въвеждане на системи за разделно събиране на хартия, пластмаса, метал и стъкло на територията на всяка една регионална община
- > Включване в местната си наредба изискване за получаване на годишни отчети за подготвените за третиране отпадъци от всяко едно дружество, работещо на тяхна територия и притежаващо документ за дейности с отпадъци по чл. 35 от ЗУО.
- > Включване в дневния ред на работата на Регионалното сдружение „За Чисти Родопи“ на ежегодни обучения от външни експерти и срещи за обмяна на опит на заетите с дейности по отпадъци служители на общините.
- > Включване в дневния ред на работата на Регионалното сдружение „За Чисти Родопи“ на ежегодна среща преди март месец на всяка година за обединяване на отчетите на общините, свързани с отпадъците и изчисляване на постигнатите общински и регионална цел за подготовка на отпадъците за рециклиране и оползотворяване и на изведените от депо отпадъчни потоци.

АНАЛИЗ НА ПРИЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ И СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКИ ПО ПРЕДОТВРЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

✓ **Приложени мерки и съществуващи практики по предотвратяване образуването на отпадъците**

Все още няма установени практики по предотвратяване на отпадъците в общините-членки на РСУО Кърджали. По-скоро се практикува предаване на храни, годни за ползване или ползване на многократни стъклени опаковки вместо еднократни пластмасови от търговски вериги като „Кауфланд“, „Лидл“ и „Билла“ на териториите на общините, както и отделни инициативи в училищата.

Община Крумовград има създаден фонд за стимулиране на местни фирми, в който би могло да се включи приоритет финансиране на проекти, които водят до предотвратяване образуването на отпадъци.

Стартирало е и сключване на договори за разделно събиране на дрехи и обувки, с което се осигурява и повторна употреба на текстилните отпадъци.

✓ **Основни изводи и препоръки**

Препоръчително е да се събира целево информация за проекти на местно ниво, насочени към предотвратяване на отпадъците, както и работа с Стопанската камара, БТПП и бизнес клубовете за съвместни такива проекти.

Всички общини, които планират да изградят на своята територия общински площадки за безвъзмездно приемане на отпадъци от населението, да предвидят по един служител, който да има минимална техническа компетентност да проверява годността на предадените излезли от употреба вещи, площ за складиране поне за два месеца на

годните предадени такива и съвместна работа със социалните отдели на общината, за предаването им за повторно ползване от нуждаещи са хора и организации.

Да се предвидят два пъти годишно на тези центрове тип „ гаражни разпродажби“, на които срещу минимална цена да се продават предадените им годни за употреба вещи на заинтересовани граждани.

АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ И СТИМУЛИ В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ И ЕФЕКТИВНОСТТА ОТ ДЕЙСТВИЕТО ИМ

✓ Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците

Възприетият подход за финансиране на дейностите по управление на отпадъците се основава на принципа „замърсителят плаща“, който се въвежда с такса „Битови отпадъци“ за населението, на основание чл. 62 и чл. 63 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). Общинският съвет на съответната община определя размера на такса „Битови отпадъци“ за дейностите, предвидени със ЗМДТ. Общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, в т.ч. и таксата „Битови отпадъци“, на основание чл. 9 от ЗМДТ.

Най-общо икономическите инструменти могат да бъдат обединени в няколко групи:

- Такса за депониране на битови отпадъци. Тази група инструменти включва разнообразни такси за депониране на отпадъци на депа, такси за изгаряне на отпадъци в инсинератори, както и различни по вид забрани за депониране и изгаряне на отпадъци;

- Схеми плащане при изхвърляне. Това са инструменти, при които населението и бизнеса заплащат за събирането, извозването и третирането на генерираните от тях отпадъци. Тези схеми са пряко свързани с количеството на генерираните от съответните лица отпадъци, като те заплащат на кг/чувал/контейнер и т.н.

- Схема за отговорност на производителя. Това са схеми, при които производителите и вносителите на дадени продукти, чиято употреба създава масово разпространени отпадъци, се задължават за финансиране и организиране на дейностите по оползотворяване на тези отпадъци;

Обезпеченията по чл.60 и отчисленията по чл.64 от ЗУО са икономически инструменти, насочени към намаляване на количествата на директно депонираните отпадъци и акумулиране на финансови ресурси за закриване и рекултивация на депата за отпадъци след изчерпването на техния капацитет. Размерът на отчисленията по чл.64 на 1 тон отпадък нараства с всяка изминала година, като вече достигна максималния си размер от 95 лв/тон. Въвеждането им доказва ефективността на този инструмент, но размерът им изглежда прекомерен

за общините.

✓ Основни изводи и препоръки

Необходимо да е да се предвиди осигуряване на разпознаваеми друг вид съдове за събиране на ТБО, предназначени за магазините, ресторантите и другите търговски обекти, поименно на обект, за който е издадено разрешение, снабдени с ключета, като таксата ТБО да се изчислява на база на броя вдигания и обемната плътност на битовия отпадък на тези съдове. Така ще се избегне ползването на съдовете за гражданите от търговските обекти, ще се приложи принципът „Замърсителят плаща“ и ще въведе икономически стимул за разделно събиране на рециклируемите отпадъци.

Паралелно на това се препоръчва да се организират в определени дни специални курсове за безплатно събиране на рециклируемите хартия и картон ,РЕТ и стъклени бутилки, от същите тези обекти. Целта е да се създаде у тях икономически интерес да ги събират разделно, като заплащат по-малка такса ТБО за сметосъбине и депониране, на база на по-малкото количество смесен отпадък ,който депонират.

- > За по-голямата част от общините / всички без Кърджали и Джебел/ приходите от ТБО са под поносимостта на населението. За целта е необходимо при всяко едно нововъведение в системата за управление на отпадъците, да се изчислява влиянието му върху таксата за ТБО и тя да се повишава обосновано до нивото на поносимостта. В същото време е желателно инвестиционните разходи да се осигурят по линия на ОПОС и други грантови финансираня.
- > Впечатлението е, че размерът на отчисленията по член 64 от ЗУО е прекомерен за общините. Необходимо е регионалното сдружение да изясни законовата процедура през ИАОС за отчетност, която постига намалението им, съответно с 50% за рециклируемите отпадъци и 50% за биоразградимите.

АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ПОТОЦИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИТЕ

Извършването на анализите трябва да отговори на следните въпроси:

- Общините от РСУО Кърджали полагат усилия и поддържат стабилно нивото на приходите от таксите за ТБО в годините. Представени са данните за всяка община в таблицата по-долу:

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Община	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
	Приходно- разходна план - сметка	Приходно- разходна план - сметка	Приходно- разходна план - сметка	Приходно- разходна план - сметка	Приходно- разходна план - сметка
КЪРДЖАЛИ					
1. Сметоизвозване и сматосъбиране		3 069 060	3 036 000	3 036 000	3 036 000
2. Обезвреждане на отпадъците		1 146 940	2 477 194	2 761 621	2 761 621
3. Почистване на обществени места		1 164 000	1 164 000	1 164 000	1 164 000
ОБЩО НА ЖИТЕЛ	4960000	5380000	6677194	6961621	6961621 97,61106282
ДЖЕБЕЛ					
1. Сметоизвозване и сматосъбиране			497000	252000	276000
2. Обезвреждане на отпадъците				208000	219740
3. Почистване на обществени места			140000	220000	282260
ОБЩО НА ЖИТЕЛ			637000	680000	778000 72
КИРКОВО					
1. Сметоизвозване и сматосъбиране	253400	254200	312000	376986	354000

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

2. Обезвреждане на отпадъците	219617	292960	410985	365385	434345
3. Почистване на обществени места	11200	12700	18000	21000	22000
ОБЩО НА ЖИТЕЛ	484217	559860	740985	763371	810345 31,81
КРУМОВГРАД					
1. Закупуване на съдове за битови отпадъци	30000	0	0	0	0
2. Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци	312560	216000	248900	472229	365388
3. Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци, поддържане на депо	50000	52000	62400	55000	67392
4. Почистване на обществени места	315000	285000	222400	346650	340190
ОБЩО НА ЖИТЕЛ	707560	553000	533700	873879	772970 37,79
МОМЧИЛГРАД					
Закупуване на съдове за битови отпадъци	21 000	15 900	106 258	30 421	35 532
Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци	70 000	426 351	405 776	599 993	259 364

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци	193 000	233 484	220 868	299 489	246 214
Почистване на обществени места	86 000	419 958	455 864	463 992	402 411
ОБЩО НА ЖИТЕЛ	370 000	862 209	1 188 766	1 393 895	943 521 49,36
АРДИНО					
1. Сметоизвозване и сматосъбиране				217 940	227 100
2. Обезвреждане на отпадъците				187 210	205 191
3. Почистване на обществени места				188 850	188 016
Други				1 000	7 000
ОБЩО НА ЖИТЕЛ				595 000	627 307 41
ЧЕРНООЧЕНЕ					
1. Сметоизвозване и сматосъбиране				191 325	205 000,00
2. Обезвреждане на отпадъците				157 225	70609
3. Почистване на обществени места				91 000	99 391,00
ОБЩО НА ЖИТЕЛ				439 550 26,81	375 000,00 22,88

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

ИВАЙЛОВГРАД					
1. Закупуване на съдове за битови отпадъци	0	0	5993	3300	7000
2. Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци	57844,8	171089	175 116	166 100,00	197 090,00
3. Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци	39066,3	10541	7086	38 535,50	43 848,70
4. Почистване на обществени места	90713,9	27538	21 751	28 400,00	70000
ОБЩО	187625	209168	209946	236335,5	317938,7
НА ЖИТЕЛ					56,23

✓ Анализ на финансовите потоци по управление на дейностите с отпадъците

Илюстрирали сме таксата на човек от населението и на тон отпадък и сме сравнили таксите на отделните общини по отношение на критерия за поносимост на таксата битови отпадъци.

Критерият за поносимост е 1% от разполагаемия годишен доход на жител. За област Кърджали този доход е 6103 на човек, годишен за 2021, към момента на написване на програмата данните за 2022 още не са излезли. Тоест критерият за поносимост е 61,03 лв/жител/година.

Всички общини, с изключение на Кърджали и Джебел, са под този критерии, тоест имат потенциал за увеличение на ТБО.

Също така, като се има предвид, че повечето общини имат население по постоянен адрес по-голямо от този по настоящ адрес, е редно да преразгледат начина, по който определят таксите битови отпадъци, като определят постоянна съставка, свързана с необходимите капиталови разходи и разходите за почистване на обществените места, приложима за всички регистрирани и променлива съставка, свързана с текущите разходи, които не се ползват от населението по постоянен адрес.

Община	2022 г.
	Приходно- разходна план - сметка
КЪРДЖАЛИ	
ОБЩО	6961621
НА ТОН ОТПАДЪК	379,10
ДЖЕБЕЛ	
ОБЩО	778000
НА ТОН ОТПАДЪК	424
КИРКОВО	
ОБЩО	810345
НА ТОН ОТПАДЪК	188,56
КРУМОВГРАД	
ОБЩО	772970
НА ТОН ОТПАДЪК	209,73
МОМЧИЛГРАД	
ОБЩО	943 521
НА ТОН ОТПАДЪК	275,13
АРДИНО	
ОБЩО	627 307
НА ТОН ОТПАДЪК	254

ЧЕРНООЧЕНЕ ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	439 550 271,91
ИВАЙЛОВГРАД ОБЩО НА ТОН ОТПАДЪК	317938,7 256,76

Като се има предвид, че един жител на регионалните общини генерира 170 кг/година отпадък и критерият за поносимост спрямо паричния му доход, то критерият за разходи на тон отпадък за регионалните общини е 359 лв/тон отпадък.

✓ Основни изводи и препоръки

Към момента приходите от ТБО покриват минималния обхват услуги за управление на отпадъците, включени в ЗМДТ.

Предвид новите нормативни изисквания е необходимо да се въведат системи за разделно събиране на биоразградимите и строителни отпадъци, както да се изградят регионални инсталации за третирането им. Отделно общините следва да обслужват всички съоръжения или мероприятия за разделно събиране на битовите отпадъци. Следователно ще са необходими допълнителни приходи към системата.

За оптимизиране на бюджета за дейности с отпадъци и силно препоръчително общините от РСУО да подготвят проекти, съгласно приоритетите за програмния период и изискванията на ОПОС, за да си гарантират най-ниска цена на капиталовото финансиране на новите системи за дейности с отпадъци, които ще въведат.

Приоритете на ОПОС за програмния период до 2028 година са следните:

Мерки за развитие/надграждане на инфраструктурата, свързана с управлението на битовите отпадъци на регионално ниво на управление на отпадъците за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране на отпадъците и депониране на отпадъци:

- За РСУО Габрово, Видин, Ловеч, Луковит, Омуртаг, Панагюрище, Разлог, Рудозем, Търговище и Кърджали – мерки за предотвратяване и подготовка за повторна употреба, разделно събиране на отпадъците, задължително за биоразградими отпадъци, изграждане на инсталации за рециклиране и предварително третиране и др. (съгласно Приложение 7 от НПУО 2021-2028 г.);

- За РСУО Велико Търново, Враца, Карлово, Костенец, Малко Търново, Монтана, Перник, Плевен, Силистра, Стара Загора, Харманли, Хасково - мерки за предотвратяване и подготовка за повторна употреба, разделно събиране на отпадъци, задължително за биоразградими отпадъци, изграждане на инсталации за рециклиране и надграждане на съществуващи инсталации за предварително третиране и др. (съгласно Приложение 6 от НПУО 2021-2028 г.);

☐ Мерки за изграждане на центрове за подготовка за повторна употреба и поправка - изграждане на центрове за подготовка за повторна употреба и поправка,

- осигуряване на разделно събиране на отпадъци в задължителна комбинация с рециклиране на отпадъци в индустриални зони/паркове (с изключение на производствени и опасни отпадъци, отпадъци от опаковки, от електрическо и електронно оборудване, от батерии и акумулатори, от текстил);

□ Мерки за рециклиране на отпадъците – допустими в комбинация с разделно събиране и предварително третиране;

□ Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране на отпадъци и/или за рециклиране на разделно събрани отпадъци, мерки за предотвратяване и др. за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране и намаляване количествата на депонираните битови отпадъци – за РСУО съгласно Приложение 8 на НПУО 2021-2028 г.;

□ Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България и тестването на тези модели в три регионални системи за управление на отпадъците;

□ Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението

• Рекултивация на депа, повторно преработване на депониран отпадък или осигуряване на безопасност на съществуващи депа без увеличаване на техния капацитет.

В НПУО 2021-2028 са анализирани и идентифицирани депата / клетките на депата за битови отпадъци, които са запълнени и трябва да бъдат закрити. Европейското и националното законодателство изисква финансови гаранции/обезпечения от собствениците на депа за затваряне и последващ мониторинг на депата. Собствениците на депата за битови отпадъци са общини. Анализите показват, че за някои от депата натрупаните средства по чл. 60 от ЗУО не са достатъчни, за да покрият всички дейности по рекултивацията и последващия мониторинг. Общините се нуждаят от допълнителни средства – за техническата рекултивация, за да рекултивират своевременно депата и да гарантират намаляване на риска от по-нататъшно замърсяване на околната среда и превентиране рисковете за човешкото здраве.

ПРОГНОЗИ

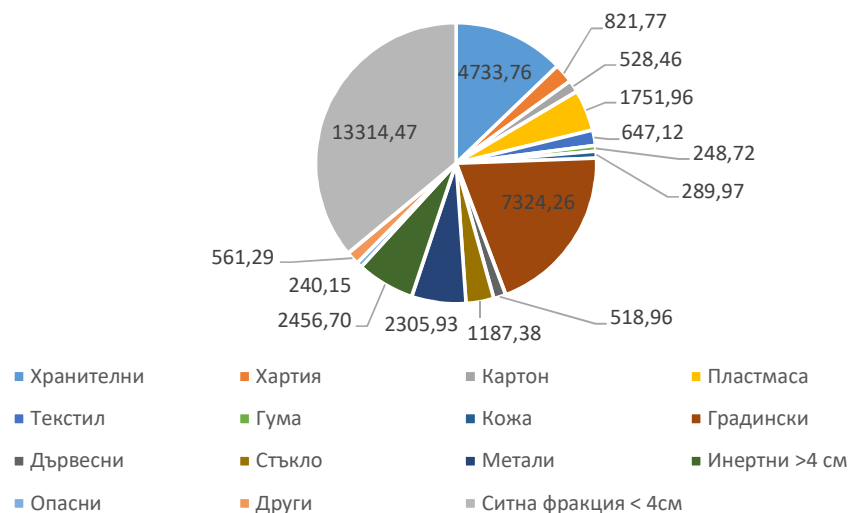
Изготвена е прогноза за населението чрез използване на трендовете от прогнозите на НСИ за населението на страната. Тенденцията е за спад на населението.

Област/година	2020 г.	2025 г.	2030 г.
Кърджали	146 907	141 002	134 548
% спад	0%	4,02%	8,41%

Изготвена е прогноза за очаквания генериран отпадък в целия регион, като са включени и данните за разделно събиран отпадък до момента, за да се отдели количеството събиран смесен битов отпадък. Същата прогноза е изготвена и по общини, представена таблично по-долу.

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	4733,76	0,00	4733,76	12,82%
Хартия	479,63	342,14	821,77	2,23%
Картон	433,02	95,44	528,46	1,43%
Пластмаса	1675,95	76,01	1751,96	4,74%
Текстил	647,12	0,00	647,12	1,75%
Гума	248,72	0,00	248,72	0,67%
Кожа	289,97	0,00	289,97	0,79%
Градински	3819,63	3504,63	7324,26	19,83%
Дървесни	518,96	0,00	518,96	1,41%
Съкло	1101,42	85,96	1187,38	3,22%
Метали	285,40	2020,53	2305,93	6,24%
Инертни >4 см	2456,70	0,00	2456,70	6,65%
Опасни	240,15	0,00	240,15	0,65%
Други	561,29	0,00	561,29	1,52%
Ситна фракция < 4см	13314,47	0,00	13314,47	36,05%
Общо:	30806,18	6124,71	36930,89	100,00%

Отпадъчни потоци в регион Кърджали

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

ОБЩИНА	РАЗСТОЯНИЕ В КМ	ПРЕТОВАРНА СТАНЦИЯ	ОТПАДЪК	хартия и картон	пластмаса	стъкло	метал	Re	2025 г- 55%	2028 г- 58%
	РЕГИОНАЛНО ДЕПО	плоч.	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД
Ардино	40,5	да	2467,40	51,33	120,83	81,57	60,16	313,88	172,64	182,05
Джебел	18,7		1832,94	55,88	84,36	55,50	42,95	238,69	131,28	138,44
Ивайловград	101	да	1238,27	31,78	76,22	34,79	27,12	169,92	93,46	98,55
Кирково	38,8	да	4297,49	128,54	208,05	169,68	141,67	647,94	356,37	375,81
Крумовград	45	да	3685,57	92,68	167,24	116,95	100,98	477,84	262,81	277,15
Кърджали	10,5		18363,34	819,16	828,68	572,71	1740,31	3960,85	2178,47	2297,29
Момчилград	12,3		3429,34	66,59	143,23	91,85	117,25	418,92	230,41	242,97
Черноочене	25,6		1616,55	104,27	123,34	64,34	75,49	367,44	202,09	213,12
За Региона	23,51		36930,89	1350,23	1751,96	1187,38	2305,93	6595,49	3627,52	3825,38

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

ОБЩИНА	РАЗСТОЯНИЕ В КМ	ПРЕТОВАРНА СТАНЦИЯ	ОТПАДЪК	градински	дървесни	хранителни	ОБЩО БИОГРАЗГРАДИМИ	2025,2028 г-65%
	РЕГИОНАЛНО ДЕПО	площ.	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД
Ардино	40,5	да	2467,40	404,13	26,46	297,87	728,46	473,50
Джебел	18,7		1832,94	272,76	37,69	225,19	535,64	348,17
Ивайловград	101	да	1238,27	253,05	21,20	171,85	446,10	289,97
Кирково	38,8	да	4297,49	767,55	66,99	587,14	1421,69	924,10
Крумовград	45	да	3685,57	747,05	57,90	494,56	1299,50	844,68
Кърджали	10,5		18363,34	3786,58	239,67	2293,87	6320,12	4108,08
Момчилград	12,3		3429,34	780,82	41,40	462,51	1284,73	835,08
Черноочене	25,6		1616,55	312,32	27,64	200,78	540,74	351,48
За Региона	23,51		36930,89	7324,26	518,96	4733,76	12576,99	8175,04

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

ОБЩИНА	РАЗСТОЯНИЕ В КМ	ПРЕТОВАРНА СТАНЦИЯ	ОТПАДЪК	ситна фракция	едра фракция	ОБЩО СТРОИТЕЛНИ	2025,2028 г-70%
	РЕГИОНАЛНО ДЕПО	площ.	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД	Т/ГОД
Ардино	40,5	да	2467,40	1126,08	165,45	7745,78	5422,05
Джебел	18,7		1832,94	812,35	132,80	945,15	661,60
Ивайловград	101	да	1238,27	459,49	89,29	548,78	384,15
Кирково	38,8	да	4297,49	1581,09	392,23	1973,32	1381,33
Крумовград	45	да	3685,57	1428,78	265,33	4694,10	3285,87
Кърджали	10,5		18363,34	6156,64	1031,71	7188,36	5031,85
Момчилград	12,3		3429,34	1300,32	244,74	4545,06	3181,54
Черноочене	25,6		1616,55	449,72	135,14	584,87	409,41
За Региона	23,51		36930,89	13314,47	2456,70	28225,42	19757,79

АРДИНО

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

2 467

14 514

170,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	297,87		297,87	12,07%
Хартия	32,25		32,25	1,31%
Картон	19,08		19,08	0,77%
Пластмаса	120,83		120,83	4,90%
Текстил	47,07		47,07	1,91%
Гума	23,30		23,30	0,94%
Кожа	16,51		16,51	0,67%
Градински	344,13	60	404,13	16,38%
Дървесни	26,46		26,46	1,07%
Съкло	81,57		81,57	3,31%
Метали	60,16		60,16	2,44%
Инертни >4 см	165,45		165,45	6,71%
Опасни	12,57		12,57	0,51%
Други	34,07		34,07	1,38%
Ситна фракция < 4см	1126,08		1126,08	45,64%
Общо:	2407,40	60,00	2467,40	100,00%

ОБЩИНА ДЖЕБЕЛ

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

1832,94

10 782

170,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	225,19		225,19	12,29%
Хартия	30,65		30,65	1,67%
Картон	25,24		25,24	1,38%
Пластмаса	84,36		84,36	4,60%
Текстил	41,37		41,37	2,26%
Гума	12,27		12,27	0,67%
Кожа	15,76		15,76	0,86%
Градински	200,76	72	272,76	14,88%
Дървесни	37,69		37,69	2,06%
Съкло	55,50		55,50	3,03%
Метали	42,95		42,95	2,34%

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Инертни >4 см	132,80		132,80	7,25%
Опасни	14,90		14,90	0,81%
Други	29,16		29,16	1,59%
Ситна фракция < 4см	812,35		812,35	44,32%
Общо:	1760,94	72,00	1832,94	100,00%

ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

1238,27

7283,9222

170,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	171,85		171,85	13,88%
Хартия	17,80		17,80	1,44%
Картон	13,99		13,99	1,13%
Пластмаса	76,22		76,22	6,16%
Текстил	25,38		25,38	2,05%
Гума	9,61		9,61	0,78%
Кожа	5,61		5,61	0,45%
Градински	181,86	71,19	253,05	20,44%
Дървесни	21,20		21,20	1,71%
Съкло	34,79		34,79	2,81%
Метали	27,12		27,12	2,19%
Инертни >4 см	89,29		89,29	7,21%
Опасни	7,40		7,40	0,60%
Други	25,46		25,46	2,06%
Ситна фракция < 4см	459,49		459,49	37,11%
Общо:	1167,08	71,19	1238,27	100,00%

ОБЩИНА КИРКОВО

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

4 297

25279

170,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	587,14		587,14	13,66%
Хартия	69,88		69,88	1,63%
Картон	58,66		58,66	1,37%

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Пластмаса	208,05		208,05	4,84%
Текстил	80,29		80,29	1,87%
Гума	44,94		44,94	1,05%
Кожа	40,71		40,71	0,95%
Градински	719,55	48	767,55	17,86%
Дървесни	66,99		66,99	1,56%
Съкло	169,68		169,68	3,95%
Метали	141,67		141,67	3,30%
Инертни >4 см	392,23		392,23	9,13%
Опасни	24,26		24,26	0,56%
Други	64,34		64,34	1,50%
Ситна фракция < 4см	1581,09		1581,09	36,79%
Общо:	4249,49	48,00	4297,49	100,00%

ОБЩИНА КРУМОВГРАД

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

3685,57

21 680

170,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	494,56		494,56	13,42%
Хартия	52,57		52,57	1,43%
Картон	40,11		40,11	1,09%
Пластмаса	167,24		167,24	4,54%
Текстил	68,28		68,28	1,85%
Гума	32,15		32,15	0,87%
Кожа	15,70		15,70	0,43%
Градински	594,05	153	747,05	20,27%
Дървесни	57,90		57,90	1,57%
Съкло	116,95		116,95	3,17%
Метали	100,98		100,98	2,74%
Инертни >4 см	265,33		265,33	7,20%
Опасни	32,26		32,26	0,88%
Други	65,74		65,74	1,78%
Ситна фракция < 4см	1428,78		1428,78	38,77%
Общо:	3532,57	153,00	3685,57	100,00%

ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

18363,34

70628,24

260,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	2293,87		2293,87	12,49%
Хартия	192,33	340,99	533,32	2,90%
Картон	191,56	94,29	285,85	1,56%
Пластмаса	752,93	75,75	828,68	4,51%
Текстил	285,55		285,55	1,56%
Гума	89,83		89,83	0,49%
Кожа	159,00		159,00	0,87%
Градински	1007,14	2779,44	3786,58	20,62%
Дървесни	239,67		239,67	1,31%
Съкло	486,75	85,96	572,71	3,12%
Метали	-253,51	1993,82	1740,31	9,48%
Инертни >4 см	1031,71		1031,71	5,62%
Опасни	117,10		117,10	0,64%
Други	242,53		242,53	1,32%
Ситна фракция < 4см	6156,64		6156,64	33,53%
Общо:	12993,09	5370,25	18363,34	100,00%

ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

ПРОГНОЗА

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

т/година

18363,34

Население на общината

брой

70628,24

Норма на натрупване

кг/ч/год

260,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год .	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	2293,87		2293,87	12,49%
Хартия	192,33	340,99	533,32	2,90%
Картон	191,56	94,29	285,85	1,56%
Пластмаса	752,93	75,75	828,68	4,51%
Текстил	285,55		285,55	1,56%
Гума	89,83		89,83	0,49%
Кожа	159,00		159,00	0,87%
Градински	1007,14	2779,44	3786,58	20,62%
Дървесни	239,67		239,67	1,31%
Съкло	486,75	85,96	572,71	3,12%

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА РЕГИОН КЪРДЖАЛИ

Метали	0,00	1993,82	1740,31	9,48%
Инертни >4 см	1031,71		1031,71	5,62%
Опасни	117,10		117,10	0,64%
Други	242,53		242,53	1,32%
Ситна фракция < 4см	6156,64		6156,64	33,53%
Общо:	13246,61	5370,25	18363,34	100,00%

ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

3429,34

20173

170,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	462,51		462,51	13,49%
Хартия	32,93	1,15	34,08	0,99%
Картон	31,36	1,15	32,51	0,95%
Пластмаса	142,97	0,26	143,23	4,18%
Текстил	63,78		63,78	1,86%
Гума	24,65		24,65	0,72%
Кожа	26,33		26,33	0,77%
Градински	522,82	258	780,82	22,77%
Дървесни	41,40		41,40	1,21%
Съкло	91,85		91,85	2,68%
Метали	90,54	26,71	117,25	3,42%
Инертни >4 см	244,74		244,74	7,14%
Опасни	18,08		18,08	0,53%
Други	47,78		47,78	1,39%
Ситна фракция < 4см	1300,32		1300,32	37,92%
Общо:	3142,07	287,27	3429,34	100,00%

ОБЩИНА ЧЕРНООЧЕНЕ

КОЛИЧЕСТВО СМЕСЕН ОТПАДЪК Т/ГОД

Население на общината

Норма на натрупване

10 населени места под 10 човека

ПРОГНОЗА

т/година

брой

кг/ч/год

1616,55

9509

170,00

Вид отпадък	Кол-во смесен/год.	Кол-во разделно събран/год.	Общ отпадък т/година	Общ отпадък на година %
Хранителни	200,78		200,78	12,42%
Хартия	51,24		51,24	3,17%
Картон	53,02		53,02	3,28%
Пластмаса	123,34		123,34	7,63%
Текстил	35,40		35,40	2,19%
Гума	11,96		11,96	0,74%
Кожа	10,35		10,35	0,64%
Градински	249,32	63	312,32	19,32%
Дървесни	27,64		27,64	1,71%
Съкло	64,34		64,34	3,98%
Метали	75,49		75,49	4,67%
Инертни >4 см	135,14		135,14	8,36%
Опасни	13,58		13,58	0,84%
Други	52,21		52,21	3,23%
Ситна фракция < 4см	449,72		449,72	27,82%
Общо:	1553,55	63,00	1616,55	100,00%

✓ Друга информация, ако има такава/